

Space for Available
for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਖੁਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ
ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 267, ਮਿਤੀ: 23 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 29 ਅਗਸਤ, 2024 ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਕੈਨੇਡਾ: ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੱਕ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਮੇ- ਯੂਐਨਓ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ, ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਬਰੇਕ ਨਾ ਦੇਣੀ, ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ। ਇਹ ਸਭ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟੋਮੇਯਾ ਓਬੋਕਾਟਾ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰੇ ਓਬੋਕਾਟਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟੋਮੇਯਾ ਓਬੋਕਾਟਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਯੌਰਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ, ਕਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ, ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਮਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਪੱਲਾ ਝਾੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਬੰਧੀ

ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰੂਪ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟੋਮੇਯਾ ਓਬੋਕਾਟਾ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟੋਮੇਯਾ ਓਬੋਕਾਟਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 23 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 6 ਸਤੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਓਟਵਾ, ਮਾਂਟਰੀਅਲ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਨ। ਓਬੋਕਾਟਾ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ

ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟੋਮੇਯਾ ਓਬੋਕਾਟਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉੱਤੇ ਕਾਮੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਯਾਨੀ ਜੇਕਰ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਮਿਆਂ ਕੋਲ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਮੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੇ ਹਨ। ਕਰੀਬ 22 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਅਕਸਰ ਕਾਮੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਧੀਕੀ ਕਰਦਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਕਿੱਥੇ ਚੁੱਕਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੀ ਹੈ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਰਕਰ (ਟੀਐੱਫਡਬਲਿਊ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਵਿਕਲਪ ਹੈ, ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਲੋਬਰ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਹਨ। ਮਾਹਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 2018 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡਾ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਮੇ ਉਥੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਲਈ ਸੱਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ 2018 ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਕਰੀਬ 84 ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2022 ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 1,35,818 ਹੋ ਗਈ। ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਕੰਵਰ ਸੀਰਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਰ ਹਨ। ਬੀਬੀਸੀ ਨਾਲ ਫੋਨ ਉੱਤੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੀਬੀਸੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਮਿੱਲਰ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਗੁਲਾਮੀ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਰਕ ਮਿੱਲਰ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਿੱਲਰ ਮੁਤਾਬਕ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਹੋਵੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਸਭ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਮਿੱਲਰ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।

ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਸਲ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਬੀਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੀਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਐੱਲਐੱਮਆਈ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਲੁੱਟ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੰਵਰ ਸੀਰਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇਕਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐੱਲਐੱਮਆਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚਲੇ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਵਰਕਰ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਐੱਲਐੱਮਆਈ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਯੂ. ਐੱਸ. ਏ. ਵਿਖੇ 'ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ' ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਨਿਉਯਾਰਕ : ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬੇ ਬਕਾਲੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੰਜ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਖੀਂ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਅਰਦਾਸ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਵਾਕ ਸੁਣਕੇ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਜੀ ਨੇ ਕੋਠੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਇਸੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੇ ਕੁੱਝ ਵਿਕਾਉ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸੱਚ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ ਸੱਗ ਜਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਕੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੱਚ ਕਦੇ ਛੁਪਦਾ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੁਣ ਨੂੰ ਭੱਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਰੋਮਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣਗੇ।

ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ। ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਣਾ, ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਤਪੁਰ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵਿਲੱਖਣ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਏ ਗਏ। ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿੱਪੀ, ਗਰੀਬ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਮੋਹਰਥਲੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਕੁੱਝ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੀ ਡੀ ਰਾਗੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲੜਵਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਕੇ ਰਲੀਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਦੇ ਲੇਖਕ ਰਤਨ ਟਾਹਲਵੀ ਜੀ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿੱਪੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਹਨ। ਗਈ। (ਗੰਨ ਪਾਉਡਰ) ਰੁਪਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੜੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁਬਾਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਤੌਰ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਮੁਖਾਤਬ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੇਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਾਮਯਾਬੀ

ਵਿੱਚ ਅਪਨਾ ਪੂਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦਈਏ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਸੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਲੇਖਕ ਰਤਨ ਟਾਹਲਵੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ (ਭੁੱਲਿਉ ਨਾ ਕੁਰਬਾਨੀ) ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਰਲੀਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਸੋਹਰਾ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿੱਪੀ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਗਰੀਬ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀ ਜੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਰਲੀਜ ਕੀਤਾ। ਉੱਥੇ ਕੁੱਝ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੀ ਡੀ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਕੁੱਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨ ਪਸੰਦ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪਨੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਟਾਲ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਪਨੇ ਮੰਨ ਧੰਨ ਅਤੇ ਤਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ

ਹਨ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਐਨੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਅੱਗੇ ਗਰਮ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਛੋਲੇ ਪਠੂਰੇ ਕੱਢਦੇ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਗਰਮ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਜਲੇਬੀਆਂ ਕੱਢਦੇ ਹੋਣ। ਹਰ ਸੇਵਕ ਦਿਲੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਠੰਡੀ ਗੰਨੇ ਦਾ ਰਸ ਤੇ ਛਬੀਲ ਤੇ ਲੱਗੇ ਰੂਹ ਅਫਜੇ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਪੀ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਅਪਨੀ ਪਿਆਸ ਵੀ ਬੁਝਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਸਟੀਟ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੰਝੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਚੰਗਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਈਸ ਕ੍ਰੀਮ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਗਰਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਹ ਮੇਲੇ ਦਾ ਦਿਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਬਕਾਲੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੱਗੇ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਿਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਪਨੇ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਇਸ ਅੰਗ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੂਰਾ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਹਾਲ ਮਹਾਪੰਜਾਬ ਨਿਉਜਪੋਪਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਲਮ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੋਟੋਆਂ ਬੀ ਜੇ ਸਟੂਡੀਉ ਵੱਲੋਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ : ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website

WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor

Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਯੂ. ਐੱਸ. ਏ. ਵਿਖੇ 'ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ' ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ : ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਬੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਪੁਬਰਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ: ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ/ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ- ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਹਲਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਫੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੋਦਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਐੱਸਡੀਐੱਮ ਮਲੋਟ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ (ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਦਾ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਲਾਈਆਣਾ ਵਿੱਚ 'ਤੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ' ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਹਾਲੇ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਉਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਆ ਰਹੇ

ਹਨ। ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ' ਦੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਕਾਉਣੀ ਅਤੇ ਸਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਆਗੂ ਟਿਕਟ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੀਟ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਦੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਵੜਿੰਗ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਬਿਤਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅੱਜ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹਲਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 16 ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਡਿੱਪੀ ਵੱਲੋਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੇਕ ਵਰਕਰ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ।

ਚਾਰ ਸਾਬਕਾ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼

ਪਟਿਆਲਾ- ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੱਠ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਐੱਨਐੱਸਯੂਆਈ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਨੀਸ਼ ਕਾਂਸਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਡਾ. ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਜੀਸੀ ਦੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਪਟਿਆਲਾ, ਐੱਸਸੀਡੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਐੱਸਆਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਮੁਹਾਲੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਡਾ. ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਸਸਤੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੀਸਾਂ

ਡਾ. ਚਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਆਸੂ ਚਪੀ ਸੇਨੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੇਰ

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੌਰਮਿੰਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਫੀਸ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੀਸ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਕਾਲਜ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਟਾਫ਼ ਵੀ ਨਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ, ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਗ਼ਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਥਿਤ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਕਾਲਜ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐੱਨਐੱਸਯੂਆਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਨੀਸ਼ ਕਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਡਲ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 64 ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 157 ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 38 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ 2033 ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੱਠ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਪਟਿਆਲਾ- ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੱਠ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਐੱਨਐੱਸਯੂਆਈ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਨੀਸ਼ ਕਾਂਸਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਡਾ. ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਜੀਸੀ ਦੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਪਟਿਆਲਾ, ਐੱਸਸੀਡੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਐੱਸਆਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਮੁਹਾਲੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਜੇ

ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਡਾ. ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਸਸਤੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੀਸਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੌਰਮਿੰਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਫੀਸ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੀਸ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਕਾਲਜ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਟਾਫ਼ ਵੀ ਨਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ, ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਗ਼ਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਥਿਤ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਕਾਲਜ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਮੱਠਾ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਐੱਸਟੀ) ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 'ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਝਾਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ, ਕਾਂਗਰਸ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਬੰਦ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਈਟੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਭਵਨ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਜੜਿਆ

ਐੱਸਏਐੱਸ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ)- 2364 ਈਟੀਟੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਮੁਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਭਵਨ ਬਾਹਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਅੱਜ ਡੀਪੀਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਈਟੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਸੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਸੰਗਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਰਚ 2020 ਵਿੱਚ 2364 ਈਟੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਕਾਰਨ

ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ ਲਮਕ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 20-25 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਬੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

Baba Nidhan Singh International Society Celebrated Barsi (Death Anniversary) of Bhagat Puran Singh and Baba Nidhan Singh G in Gurudwara Guru Nanak Darbar Hicksville Long Island New York.

ਡਾ: ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ (ਸਕੱਤਰ SGPC) ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ

ਨਿਊਯਾਰਕ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਗਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਅਗਸਤ 18, 2024 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿੱਲ ਲੱਗ ਆਈਲੈਂਡ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ। ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਅਰੰਭੇ ਗਏ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂਪ੍ਰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ

ਰਾਗੀ ਗੁਰਵਿੰਜਾ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਰੰਗਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਢਾਡੀ ਜੱਥੇ ਵੱਲੋਂ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਸੁਣਾ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਾਬਾ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਦਲ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਗਿਆਨੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਲੱਖਾ ਵਾਲਿਆ ਅਤੇ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾਇਆ। ਡਾਕਟਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ (Gen. Sec. SGPC) ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਚੇਰੇ ਤੌਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ

ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੋਹਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜੋਕੀ ਪੀੜੀ ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ ਸਰੋਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਲਿੱਖੀ ਪੁਸਤਕ ' ਜੀਵਨ ਗਾਥਾ ਬਾਬਾ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ' ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਟੀ ਨੇ ਵੀ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ - ਵੱਖ ਸ਼ੁਭਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਉ ਅਤੇ ਲੋਈ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਮੂਹ ਟੀਮ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਉ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

Baba Nidhan Singh International Society celebrated Barsi (Death Anniversary) of Bhagat Puran Singh and Baba Nidhan Singh Ji in Gurudwara Guru Nanak Darbar Hicksville Long Island New York .

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 266

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

Travel Asia!

Country Destinations

Vietnam, Cambodia, Singapore & Bali

Per Person
\$2395
On Double
Occupancy

14 Days Tour

Package Includes :

- 03 Night Accommodation in Hanoi with Breakfast.
- 02 Night Accommodation in Danang with Breakfast.
- 03 Night Accommodation in Siem Reap with Breakfast.
- 02 Night Accommodation in Singapore with Breakfast.
- 03 Night Accommodation in Bali with Breakfast.
- All tour & transfer as per itinerary.
- All tour & transfer on private basis.

516-216-4433
516-690-1257

22 W MARIE ST, HICKSVILLE, NY 11801

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

FREE CHILDREN'S
CARNIVAL GAMES

Bolla Market

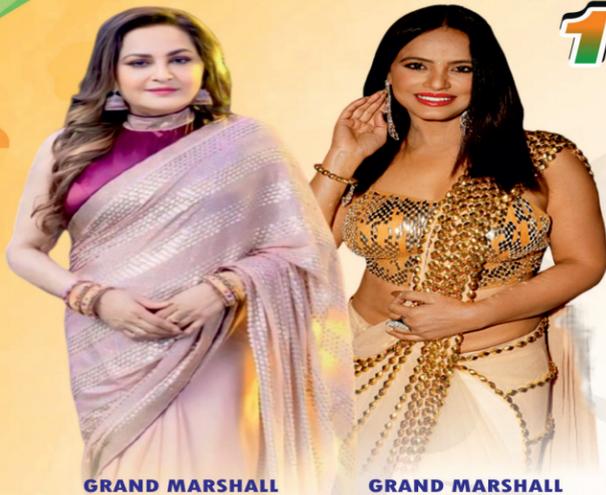
78th INDIA'S INDEPENDENCE DAY PARADE

13th INDIA DAY PARADE

SUNDAY, AUGUST 25th, 2024 at 1:30 PM

FLOATS & MARCHING BAND & GROUPS

STARTS FROM: PATEL BROTHERS TO 125 WEST JOHN ST. HICKSVILLE, NY 11801

GRAND MARSHALL
CELEBRITY
JAYA PRADA NAHATA
Bollywood Actress

GRAND MARSHALL
CELEBRITY
NEETU CHANDRA
Indian Hollywood
Actress/Producer

GRAND MARSHALL
Dr. Urmillesh Arya

CGI, NY

CHIEF GUEST

CHIEF GUEST

Dr. Jay Sarkar
Past Grand Marshall

CHIEF GUEST

GUESTS OF HONOR

Naveen C Shahi

Shudhi Parkashi Singh

Dr. Preeti Mehta

Krishna Maddipatla

Shalu Chopra

Dr. Dipak Nandi

Aron Govil

Geeta Patel

DEEPAK BANSAL
President IDP USA

VIMAL GOYAL
IDP President

**FREE ADMISSION
FREE FOOD
We Welcome All**

ENTERTAINMENT WITH

Khuda Baksh

Rex D'Souza

Sarabjit Cheema

GRAND SPONSORS

SPECIAL ATTRACTIONS

Live DJ and Dance Performances, Cultural Programs, Dignitaries, Mouth Watering Food and Shopping, Kids Fun and Activities, Henna & Tattoos, Live Marching Bands, Garba, Dhol, Bhangra and Much More.

MEDIA PARTNERS

RAFFLE TICKETS AND EXCITING PRIZES

Print Sign
ANMOL (EDDY) - 516-697-6200

IDPUSA, 353 South Broadway, Hicksville, NY 11801 | Not-For-Profit 5010 (3) Organization Tax ID Number 47-3999472 | Website : www.idpusa.org

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

- Joga Singh
- Jaswinder Singh New Jersey
- Mindi Manak New York
- Jagjit Singh Dasuya
- Gurmeet Singh Dhalwan Chicago
- G. S Singh Punjab
- Sujan Nag, USA
- Dr. Jagdeep Dhimaan, India
- Sarabjit Kaur Punjab
- Sukhmandar Brar (Bhagata Bhaika) Vancouver,

- Sunil Kumar Gund (Journalist) India
- Raj Rani Video editor
- Jagmeet Kaur 97817-41631

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਫ਼ਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਫ਼ਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਪਤਨ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ

'ਵੀਸੀਜ਼ ਫਾਰ ਕਮਲਾ' ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਕੇਡਿਨ ਦੇ ਬਾਨੀ ਰੀਡ ਹੌਫਮੈਨ, ਐਪਲ ਦੇ ਸਹਿ-ਬਾਨੀ ਸਟੀਵ ਵੋਜ਼ਨਿਆਕ ਅਤੇ ਸੇਨ ਮਾਈਕਰੋਸਿਸਟਮਜ਼ ਦੇ ਸਹਿ-ਬਾਨੀ ਵਿਨੋਦ ਖੋਸਲਾ ਜਿਹੇ ਟੈੱਕ ਸਨਅਤ ਦੇ ਕੁਝ ਮੋਹਰੀਆਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਟੈੱਕ ਸਨਅਤ ਦੇ 700 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੋਹਰੀਆਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੱਖੀ, ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਫਨੇ ਪੱਖੀ, ਉਦਮੀ ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਪੱਖੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਗੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਈ ਫੂਤ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਸਾਡੀ ਸਨਅਤ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਹਰੇਕ ਸਨਅਤ ਵਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੂਲ ਅਸੂਲਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ਤਾ, ਅਰਾਜਕਤਾ, ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਲੇਰ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਖਿਲਾਫ਼ ਡਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਯੂਰੋਪ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਫ਼ਤਵੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਿੜ ਤਾਕਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਘੱਟ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੂਝ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਹਵਾਸ ਭਾਰੂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੱਟੜਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਜੁੱਡਲੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਕਦਰ ਨਿੱਘਰ ਗਏ ਕਿ ਆਸ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਟੇਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਦਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿਕ ਗਈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਤੇ ਮਹਿਰੂਮਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਲੋਕਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ, ਜੁੱਡਲੀ ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਾਹਵੇਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਦਿ ਸਭ ਨੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦਿੱਤੇ। ਹੁਣ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਚ ਉੱਪਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ (ਜਿਸ ਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਕੋਲ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰ ਮੁਲਕ ਬਣਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਸੀ। ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਧਰਮ ਤੋਂ ਸਿਵਾਇ (ਉਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ)। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕੁਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦ ਤੇ ਕਤਲੇਆਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਫ਼ੌਜ ਹੀ 'ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ' ਸੀ; ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਲੋਕ

ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੰਡ

ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਬਾਹਿਨੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨੇਤਾ ਉੱਭਰਿਆ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਦਲੇਰ ਤੇ ਦਾਨਿਸ਼ਮੰਦ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਾਲ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਸੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵਾਪਰ ਗਈ ਜਦ ਸ਼ੇਖ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ 1975 ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੈਨਾ ਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਮੁੜ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਰਮਨਪਿਆਰੀ ਨੇਤਾ ਬਣ ਗਈ। ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਸੰਸਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ, ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਉੱਦਮੀ ਤੇ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜਿੰਨ ਚਿਰਾਗ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਮੁਲਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮਾਨਵੀ ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਅਸਥਿਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਾਕਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਸੇਧ 'ਚ ਆਪਣੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਡਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ ਅਪਨਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਰੋਗ ਫੈਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ-ਫੇਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਡਰ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦ ਸੰਕਟ ਆਇਆ, ਉਦੋਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰੂਮ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹਲਚਲ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ।

Preetnama Talk Show

News

Social

Political

Talk Show

Music

Interview

Current Issue

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR : PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

Host : Pritpal Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

f

LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚਿ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਰੇ ॥ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕੁ ਜਨੁ ਮਾਨੈ ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ

95-30 118 ਸਟਰੀਟ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ 11419 ਵਿਖੇ

ਟਰਾਈ ਸਟੇਟ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੱਚੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ
ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

14ਵਾਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ

1 ਸਤੰਬਰ 2024 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਵਿਖੇ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ

ਸਮੁੱਚੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਰਣਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਓ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ
917-902-2500

ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ
ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ
718-846-3333

ਭਾਈ ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ
ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ
516-604-8448

अंततः अखंड भारत का सपना होगा साकार

प्रति वर्ष की भांति इस वर्ष भी 15 अगस्त 2024 को पूरे भारतवर्ष में 77वां स्वतंत्रता दिवस बहुत ही धूम धाम से मनाया गया। दरअसल, भारतीय नागरिक 15 अगस्त 1947 के पूर्व अंग्रेजों के शासन के अंतर्गत पराधीन थे एवं 15 अगस्त 1947 को अंग्रेजों के शासन से मुक्त होकर भारतीय नागरिक स्वाधीन हुए। इसलिए इस पर्व को स्वाधीनता दिवस कहना अधिक तर्कसंगत होगा। स्वतंत्र शब्द दो शब्दों से मिलाकर बना है (1) स्व; एवं (2) तंत्र। अर्थात् स्वयं का तंत्र, इसलिए स्वतंत्रता दिवस कहना तो तभी न्यायोचित होगा जब स्वयं का तंत्र स्थापित हो। भारत के नागरिकों में आज स्व के भाव के प्रति जागृति तो दिखाई देने लगी है और वे भारत के हित सर्वोपरि हैं की चर्चा करने लगे हैं। परंतु, भारत में तंत्र अभी भी मां भारती के प्रति समर्पित भाव से कार्य करता हुआ दिखाई नहीं दे रहा है, जिससे कभी कभी असामाजिक तत्व अपने भारत विरोधी एजेंडा पर कार्य करते हुए दिखाई दे जाते हैं और भारत के विभिन्न समाजों में अशांति फैलाने में सफल हो जाते हैं। स्व के तंत्र के स्थापित होने से आशय यह है कि देश में हिंदू सनातन संस्कृति का अनुपालन सुनिश्चित हो। प्राचीन काल में भारत विश्व गुरु था। आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक क्षेत्रों सहित लगभग समस्त क्षेत्रों में भारतीय सनातन संस्कृति का दबदबा था। भारत को उस खंडकाल में सोने की चिड़िया कहा जाता था। भारत के विश्वविद्यालयों में शिक्षा ग्रहण करने के उद्देश्य से पूरे विश्व से विद्यार्थी भारत में आते थे। भारत पर शक, हूण, कुषाण एवं यवन के आक्रमण हुए, परंतु भारत पर उनके कुछ समय के शासन के पश्चात वे भारतीय सनातन संस्कृति में ही रच बस गए एवं भारत का हिस्सा बन गए। परंतु, अरब के देशों से मुसलमान एवं ब्रिटेन से अंग्रेजों के भारत पर चले शासन के दौरान उन्होंने भारतीय नागरिकों का बलात धर्म परिवर्तन करवाया, स्थानीय नागरिकों पर अकल्पनीय अत्याचार किए। भारत के बड़े बड़े प्रतिष्ठानों, मंदिरों एवं ज्ञान के स्थानों को नष्ट किया। अंग्रेजों ने तो भारतीय नागरिकों के साथ छल कपट करते हुए यह भ्रम फैलाया कि अंग्रेजों ने ही भारतीय नागरिकों को जीना सिखाया है अन्यथा भारतीय समाज तो असभ्य, अनपढ़ गंवार था। उन्होंने भारतीय सनातन संस्कृति पर गहरी चोट की। वे भारतीयों में हीन भावना भरने में सफल रहे। भारत की प्राचीन शिक्षा पद्धति को नष्ट किया। गुरुकुल नष्ट किए। अंग्रेजों को नौकर

चाहिए थे अतः तात्कालिक शिक्षा प्रणाली में आमूलचूल परिवर्तन किए। इसी प्रकार की शिक्षा प्रणाली देश में आज भी चल रही है, जिसके अंतर्गत शिक्षित भारतीय केवल नौकरी करने के लिए ही उतावाले नजर आते हैं। वे अपना स्वयं का व्यवसाय स्थापित करने के प्रति रुचि ही प्रकट नहीं करते हैं। भारत में उद्योगपति अपने परिवार की विरासत से ही निकले हैं।

भारत को आक्रांताओं एवं अंग्रेजों के शासन से मुक्त कराने के उद्देश्य से समय समय पर भारत के तत्कालीन राज्यों के शासकों ने युद्ध भी लड़े एवं अपने स्तर पर उस खंडकाल में सफलता भी अर्जित की। जैसे, शिवाजी महाराज, महाराणा प्रताप, राणा सांगा आदि के नाम मुख्य रूप से लिए जा सकते हैं। इसी प्रकार, अंग्रेजों के विरुद्ध लड़ाई लड़ने वाले वीर क्रांतिकारियों में रानी लक्ष्मीबाई, भगत सिंह, चंद्रशेखर आजाद के नाम सहज रूप से लिए जा सकते हैं। स्वाधीनता प्राप्ति के उद्देश्य को लेकर मशाल आगे लेकर चलने वाले कई योद्धाओं में महात्मा गांधी, सरदार पटेल एवं सुभाषचंद्र बोस भी शामिल रहे हैं। इसी समय में विवेकानंद एवं डॉक्टर हेडगेवार ने भी सांस्कृतिक चिंतक के रूप में अपनी भूमिका का निर्वहन सफलतापूर्वक किया था। इस प्रकार, अंततः भारत को 15 अगस्त 1947 को अंग्रेजों के शासन से मुक्ति मिली एवं भारतीय नागरिकों को स्वाधीनता प्राप्त हुई। भारत के लिए यह एक नई सुबह तो थी परंतु यह साथ में विभाजन की त्रासदी भी लेकर आई थी। पूर्व एवं पश्चिमी पाकिस्तान के रूप में एक नए देश ने भी जन्म लिया और इस दौरान करोड़ों नागरिकों ने अपनी जान गवाई थी।

आखिर भारत का विभाजन हुआ क्यों? यदि इस विषय पर विचार किया जाय तो ध्यान में आता है कि दरअसल अंग्रेजों ने यह भ्रम फैलाया कि भारत में आर्य बाहर से आए हैं और इस प्रकार वे भारतीय नागरिकों में मतभेद पैदा करने में सफल हुए। साथ ही, उन्हें भारतीय नागरिकों में यह भाव पैदा करने में भी सफलता मिली कि भारत एक भौगोलिक इकाई है एवं यह कई राज्यों को मिलाकर एक देश बना है जबकि राष्ट्र एक सांस्कृतिक इकाई होती है न कि

भौगोलिक इकाई। उस खंडकाल विशेष में अंग्रेजों द्वारा भारत में किया गया मुस्लिम तुष्टिकरण भी भारत के विभाजन के लिए जिम्मेदार है। राष्ट्रवादी मुसलमानों की उपेक्षा की गई थी एवं उस समय की जनभावना को बिलकुल ही नकार दिया गया था, इसके उदाहरण के रूप में 'वन्दे मातरम' कहने पर अंकुश लगाना एवं राष्ट्रीय ध्वज के रूप में भगवा ध्वज को स्वीकार नहीं करना, का वर्णन किया जा सकता है। और फिर, उस समय विशेष पर भारत का नेतृत्व भी मजबूत हाथों में नहीं था। उक्त कई कारणों के चलते भारत को विभाजन की विभीषिका को झेलना पड़ा था और करोड़ों नागरिक इससे बहुत बुरी तरह से प्रभावित हुए थे। वैसे तो भारत को पूर्व में भी खंडित किया जाता रहा है परंतु वर्ष 1947 में हुआ विभाजन सबसे अधिक वीभत्स रहा है। वर्ष 1937 में म्यांमार भारत से अलग हुआ था, वर्ष 1914 में तिब्बत को भारत से अलग कर दिया गया था, वर्ष 1906 में भूटान एवं वर्ष 1904 में नेपाल को भारत से अलग कर दो नए देश बना दिये गए थे एवं वर्ष 1876 में अफगानिस्तान ने नए देश के रूप में जन्म लिया था। यह सभी विभाजन भारत को पावन भूमि को विखंडित करते हुए सम्पन्न हुए थे। यह सिलसिला वर्ष 1947 में स्वाधीनता प्राप्ति के पश्चात भी रुका नहीं एवं वर्ष 1948 में भारत के भूभाग को विखंडित कर श्रीलंका के रूप में नए देश का जन्म हुआ। वर्ष 1948 में ही पाकिस्तान के कुछ कबीलों ने भारत के कश्मीर क्षेत्र पर आक्रमण कर कश्मीर के एक हिस्से को अपने कब्जे में ले लिया था, जिसे आज 'पाक आकुपाईड कश्मीर' कहा जाता है। वर्ष 1962 में आक्सई चिन भी भारत से विखंडित हो गया था।

उक्त विखंडित हुए भूभाग से भारत का नाता आज भी बना हुआ है। जैसे, अफगानिस्तान में बामियान बुद्ध की मूर्तियां स्थापित रही हैं, जिन्हें बाद के खंडकाल में तालिबान ने खंडित कर दिया है। महाभारत काल में गांधारी आज के अफगानिस्तान राज्य की निवासी रही है। अफगानिस्तान शिव उपासना का महत्वपूर्ण केंद्र

रहा है। इसी प्रकार पाकिस्तान में तो तक्षशिला विश्वविद्यालय रहा है, जिसमें विश्व के अन्य देशों से विद्यार्थी अध्ययन के लिए आते थे। हिंगलाज माता का मंदिर है, भगवान झूलेलाल का अवतरण इस धरा पर हुआ था, साधु बेला, संत कंवरराम, ऋषि पिंगल, ऋषि पाणिनि भी इसी धरा पर रहे हैं। भगत सिंह, लाला लाजपत राय एवं आचार्य कृपलानी जैसे देशभक्तों ने भी इसी धरा पर जन्म लिया था। बंगला देश में भी आज ढाकेश्वरी मंदिर स्थित है जिसके नाम पर ही बांग्लादेश की राजधानी को ढाका कहा जाता है। जगदीश चंद्र बोस एवं विपिन चंद्र पाल जैसे महान देशभक्तों ने भी इसी धरा पर जन्म लिया है। नेपाल तो अभी हाल ही के समय तक हिंदू राष्ट्र ही रहा है एवं यहां पर कैलाश मानसरोवर, पशुपति नाथ मंदिर, जनकपुर जहां माता सीता का जन्म हुआ था एवं विश्व प्रसिद्ध लुम्बिनी, आदि नेपाल में ही स्थित हैं। इस दृष्टि से यह ध्यान में आता है कि भारत को एक बार पुनः अखंड क्यों नहीं बनाया जाना चाहिए क्योंकि भारत से अलग हुए इन सभी देशों की सांस्कृतिक विरासत तो एक ही दिखाई देती है।

महर्षि अरविंद तो कहते ही थे कि भारत अखंड होगा क्योंकि यह ईश्वर की इच्छा है। स्वामी विवेकानंद जी को भरोसा था कि भारत एक सनातन राष्ट्र के रूप में अखंड होगा ही। आज हम सभी भारतवासियों को यह विश्वास अपने मन में जगाना होगा कि भारत एक अखंड राष्ट्र होगा ही इसके लिए मेहनत की पराकाष्ठा जरूर करनी होगी। हिंदू एक संस्कृति है न कि पूजा पद्धति, इस प्रकार का व्यापक दृष्टिकोण अपनाना होगा। अखंड भारत में समस्त मत पंथों को मानने वाले नागरिकों को अपनी पूजा पद्धति के लिए छूट होगी ही। इस संदर्भ में विघटनकारी सोच की राजनैतिक पराजय अति आवश्यक है। भविष्य में केवल भारत ही अखंड होगा, ऐसा भी नहीं है। इसके पूर्व एवं पश्चिमी जर्मनी एक हो चुके हैं, वियतमान में भी इसी संदर्भ में बाहरी षड्यंत्र विफल हो चुके हैं। इजरायल देश भी तो अनवरत साधना से ही बन पाया है, फिर भारत क्यों नहीं अखंड हो सकता।

प्रहलादसबनानी
सेवानिवृत्त उपमहाप्रबंधक,
भारतीयस्टेट बैंक
के-8, चेतकपुरीकालोनी,
झांसीरोड, लखर,
ग्वालियर - 474 009
मोबाइलक्रमांक - 9987949940

अधिक नींद आने के कारण, काम में मन न लगना

दुनिया भर में करीब तिहाई जनसंख्या अनिद्रा की शिकार है। पर, ऐसे भी लोग हैं, जिन्हें हर समय नींद आती रहती है और किसी काम में मन नहीं लगता। अगर आपके साथ ऐसा है तो यह हाइपरसोमनिया हो सकता है! हाइपरसोमनिया एक स्लीप डिऑर्डर है, जिसमें रात में बहुत नींद आने के बाद भी सुबह उठने में भी परेशानी होती है। इससे पीड़ित लोगों को सारा दिन नींद आती रहती है, चाहे काम कर रहे हों या बात कर रहे हों। दिक्रत तब होती है कि जब दिन में 1-2 बार झपकी लेने के बाद भी तरोताजा महसूस नहीं करते। यह जीवन के लिए घातक स्थिति नहीं है, लेकिन इससे जीवन की गुणवत्ता प्रभावित होती है और कई रोगों का खतरा बढ़ जाता है।

दो तरह के स्लीप डिऑर्डर प्राइमरी हाइपरसोमनिया = यह सोने और जागने की क्रिया को नियंत्रित करने वाले मस्तिष्क के तंत्र में खराबी आने से होता है। सेकेंडरी हाइपरसोमनिया = यह उस स्थिति का परिणाम होता है, जिसके कारण गहरी नींद नहीं आती और थकान होती है। जैसे स्लीप एपनिया, इसके कारण रात में सांस लेने में परेशानी होती है और कई बार नींद खुलती है। कई दवाओं, कैफीन और एल्कोहल का अधिक मात्रा में सेवन भी हाइपरसोमनिया का कारण बन सकता है। थाइरॉइड और किडनी की परेशानियों में भी ऐसा होता है। इन लक्षणों से पहचानें हाइपरसोमनिया का सबसे प्रमुख लक्षण

है लगातार थकान बनी रहना। अधिक नींद लेने के बाद भी सुबह उठने में परेशानी होना। इसके अलावा ऊर्जा की कमी, चिड़चिड़ापन, एंग्जाइटी, भूख न लगना, सोचने और बोलने में परेशानी होना, बेचैनी व चीजों को याद न रख पाना आदि लक्षण देखने को मिलते हैं। कारण स्लीप डिऑर्डर नैक्रोप्लास्टी (दिन में उनींदापन महसूस करना) और स्लीप एपनिया (रात में नींद में सांस रुक जाना)। लगातार कई रातों तक नींद पूरी न हो पाना। शिफ्ट जॉब में काम करना मोटापा और शारीरिक सक्रियता की कमी नशीली दवाओं व शराब का सेवन

कैफीन का अधिक मात्रा में सेवन सिर में चोट लग जाना या कोई न्यूरोलॉजिकल समस्या कुछ दवाओं का असर आनुवंशिक कारण कई मानसिक और शारीरिक समस्याएं जैसे अवसाद, हाइपो-थाइरॉइडिज्म और किडनी संबंधी रोग। जांच व उपचार हर समय बहुत नींद आती है तो तुरंत डॉक्टर को दिखाएं। डॉक्टर आपके सोने-उठने के समय, अवधि, खानपान की आदतों, भावनात्मक समस्याओं और स्वास्थ्य स्थिति के बारे में पूछेंगे। डॉक्टर कुछ जरूरी टेस्ट कराने के लिए भी कह सकता है जैसे ब्लड टेस्ट, कम्प्यूटेड टोमोग्राफी स्कैन (सीटी स्कैन), पोलि-सोमनोग्राफी (स्लीप टेस्ट)। अधिक गंभीर मामलों में इलेक्ट्रोइन्सेफैलोग्राम (ईईजी) कराने की सलाह दी जाती है। इसके अलावा नींद के दौरान हृदय की धड़कनों, सांसों और मस्तिष्क की गतिविधियों पर नजर रखी जाती है। मरीज की स्थिति के अनुसार ही उन्हें दवाएं दी जाती हैं। क्या होता है नुकसान डायबिटीज= हाइपरसोमनिया से

डायबिटीज का खतरा बढ़ जाता है। जो लोग हर रात में नौ घंटे से अधिक सोते हैं, उनमें डायबिटीज की आशंका उन लोगों की तुलना में 50 फीसदी अधिक होती है, जो सात घंटे की नींद लेते हैं। डिप्रेशन= अत्यधिक सोने से अवसाद के लक्षण और गंभीर हो सकते हैं। दिन में उनींदापन और किसी काम पर ध्यानकेंद्रित न कर पाना अवसाद को और बढ़ा देता है। मोटापा= अध्ययन कहते हैं कि जो लोग लगातार छह वर्षों तक हर रात 9-10 घंटे की नींद लेते हैं, उनमें मोटापे का खतरा, उन लोगों की तुलना में 21 प्रतिशत तक बढ़ जाता है, जो 7-8 घंटे की नींद लेते हैं। इसके अलावा अधिक सोने वालों में सिरदर्द व कमर दर्द की समस्या भी अधिक होती है। कम उम्र में मृत्यु का खतरा भी बढ़ता है। कैसे बचें नियत समय पर सोएं। आठ घंटे से अधिक न सोएं। नियमित व्यायाम करें। एल्कोहल व कैफीन का सेवन कम करें। पौष्टिक खाना खाएं। योग और ध्यान करें। गैजेट्स का इस्तेमाल कम करें।

एक ब्लड टेस्ट से मिलेगी डिमेंशिया की जानकारी

अब डिमेंशिया का काफी पहले पता लगाया जा सकेगा। बढ़ती उम्र से जुड़ी भूलने की इस बीमारी का पता दो दशक पहले ही चल जाएगा। एक हालिया अध्ययन के मुताबिक साधारण ब्लड टेस्ट के जरिए बीमारी के लक्षण दिखने से 16 साल पहले ही डिमेंशिया की जांच की जा सकेगी। इस तरह रोग की आहट से पहले ही रोग का पता चल सकेगा और वक्त रहते रोकथाम कर पाना संभव होगा।

दरअसल शोधकर्ता लंबे समय से यह जानते हैं कि डिमेंशिया की बीमारी में एक निश्चित प्रोटीन की मात्रा बढ़ जाती है, जो मस्तिष्क की कोशिकाओं में लीक होने के बाद सेरेब्रोस्पाइनल फ्लूइड में चला जाता है लेकिन इस प्रोटीन को कैसे मापा जाए, इस बारे में पता नहीं लगा सके थे। मगर, वैज्ञानिकों का कहना है कि वह रक्त जांच में अब इस प्रोटीन को डिटेक्ट कर सकते हैं। इतना ही नहीं, इस प्रोटीन के स्तर के साथ ही उसके बढ़ने की गति की भी जांच की जा सकती है। टेस्ट में देखा जा सकेगा कि क्या प्रोटीन उसी गति से बढ़ रहा है, जिस गति से मस्तिष्क के न्यूरोन खत्म हो रहे हैं और मस्तिष्क सिकुड़ रहा है।

सस्ता, आसान और अच्छा है ब्लड टेस्ट।

सेंट लुई में वाशिंगटन यूनिवर्सिटी स्कूल ऑफ मेडिकल की टीम द्वारा किए गए इस अध्ययन के बाद वैज्ञानिकों का कहना है कि ब्लड टेस्ट बेहद आसान है। इसके परिणाम अच्छे हैं, फास्ट है और सबसे बड़ी बात सस्ता है। क्लिनिक में ब्रेन कंडीशन की रूटीन जांच में यह ब्लड टेस्ट अहम भूमिका निभा सकता है। प्रोटीन की जांच करने वाला यह ब्लड टेस्ट मिडिल एज में किया जाएगा। ठीक उस अवस्था से पहले, जब अधिकतर लोगों में एल्जाइमर जैसी बीमारी का पता चलता है।

शुरुआती लक्षणों का पता लगाया जा सकेगा वैज्ञानिकों को उम्मीद है कि यह परीक्षण अल्जाइमर के शुरुआती लक्षणों और अन्य न्यूरोडिजेनेरेटिव डिऑर्डर का पता लगाने में मददगार साबित होगा। कुछ वर्षों में इसे क्लिनिक में इस्तेमाल होते देखा जा सकेगा। वैज्ञानिकों का कहना है कि अभी हम उस पड़ाव पर नहीं हैं, जहां इस जांच के बाद व्यक्ति को कह सके कि पांच साल बाद आपको डिमेंशिया होगा। लेकिन, उस कदम की ओर बढ़ जरूर रहे हैं और जल्द कामयाबी मिलने की संभावना है।

लाइलाज है डिमेंशिया-इससे जूझ रहे रोगी की याददाश्त में कमी आ जाती है और संज्ञानात्मक बोध कम हो जाता है।

न्यूरोन में देखी गई कमी-अध्ययन में हिस्सा लेने वाले प्रतिभागियों में दोषपूर्ण जीन वैरिएंट वाले 40 लोग थे। अपनी पिछली क्लिनिकल जांच के दो साल बाद उनका ब्रेन स्कैन और संज्ञानात्मक परीक्षण हुआ। शोधकर्ताओं ने पाया कि जिन प्रतिभागियों के प्रोटीन में दो साल के अंतराल पर जादुई इजाफा हुआ, उनके उनके मस्तिष्क में न्यूरोन की कमी और सिकुड़न भी देखी गई। मेमोरी टेस्ट और संज्ञानात्मक परीक्षण में भी उनकी प्रस्तुति खराब निकली। साधारण ब्लड टेस्ट किट से किया परीक्षण-परीक्षण में न्यूरोफिलामेंट नाम के प्रोटीन का पता लगाया गया है। आमतौर पर मस्तिष्क की कोशिकाओं के क्षतिग्रस्त या मृत होने के बाद यह प्रोटीन रक्त और सेरेब्रोस्पाइनल फ्लूइड में लीक होता है। लक्षण प्रकट होने से 16 साल पहले बीमारी का पता चलना बहुत प्रारंभिक प्रक्रिया है, लेकिन हम अंतर देख पाए हैं। यह उन मरीजों की पहचान करने के लिए एक अच्छा प्रीक्लिनिकल बायोमार्कर हो सकता है, जिनमें इस बीमारी से जुड़े लक्षण पनप रहे हैं।

Award winner Mukesh Modi proudly announces the release of Psychological Thriller "TORN" on Amazon Prime in USA & UK directed by Ryen Willam Thomas

after the credits roll as they discuss various theories of what is and isn't real.

Not only starring as Peter Stube, Jordon Alexander also co-wrote with first time screenwriter Benjamin Johnston. A tale 10 years in the making started taking shape during lunch breaks from their previous career as underwriters for an internationally known insurance company. Jordon Alexander and Alfonso René Freeman star alongside reality star Hunter Thore, John Romanski, Paula Lacewell, Danielle Tarmey, and Danny Jordon Alexander, Alfonso René Freeman, Hunter Thore, John Romanski, Paula Lacewell, Danielle Tarmey, and Danny

Take away from "TORN"

In Torn, a troubled father must face his dark past to conquer his inner demons. However, can he truly heal while shutting out those who want to help, and what happens when distractions become his escape? **Why you must see the film "TORN"**

This film is a must-see for its blend of intense personal drama and thrilling werewolf lore, delivering a unique emotional journey that keeps you hooked. It dives deep into confronting personal demons and the price of avoidance, all set against a gripping supernatural backdrop.

Objective of the film "TORN"

The objective of the film is to explore the themes of confronting one's past and dealing with personal demons through a gripping narrative set against a backdrop of werewolf lore. It aims to engage audiences with a blend of emotional depth and supernatural intrigue, highlighting the struggle of facing inner turmoil and the consequences of avoidance.

Future Endeavors on Amazon Prime Video

"THE ELEVATOR" Hollywood Feature Film, starring Eric Robreerts, Matt Rife and Eugenia Kuzmina
"THUGS OF ARMS" Mini Web Series

"MISSION KASHI" Web Series

Now Modi is coming with Indie Film Festival Awards (IFFA), film festival for Independent Filmmakers. IFFA will support Indie Filmmakers in distribution their films, release their contents on Indie Films World Streaming platform. IFFA will make Independent Filmmakers dreams come true by guiding them in all the stage of filmmaking.

Attention Filmmakers

Filmmakers can contact the

Contents Acquisition

Team: indiefilmsinc24@gmail.com

For general questions, email: info@indiefilmworld.com

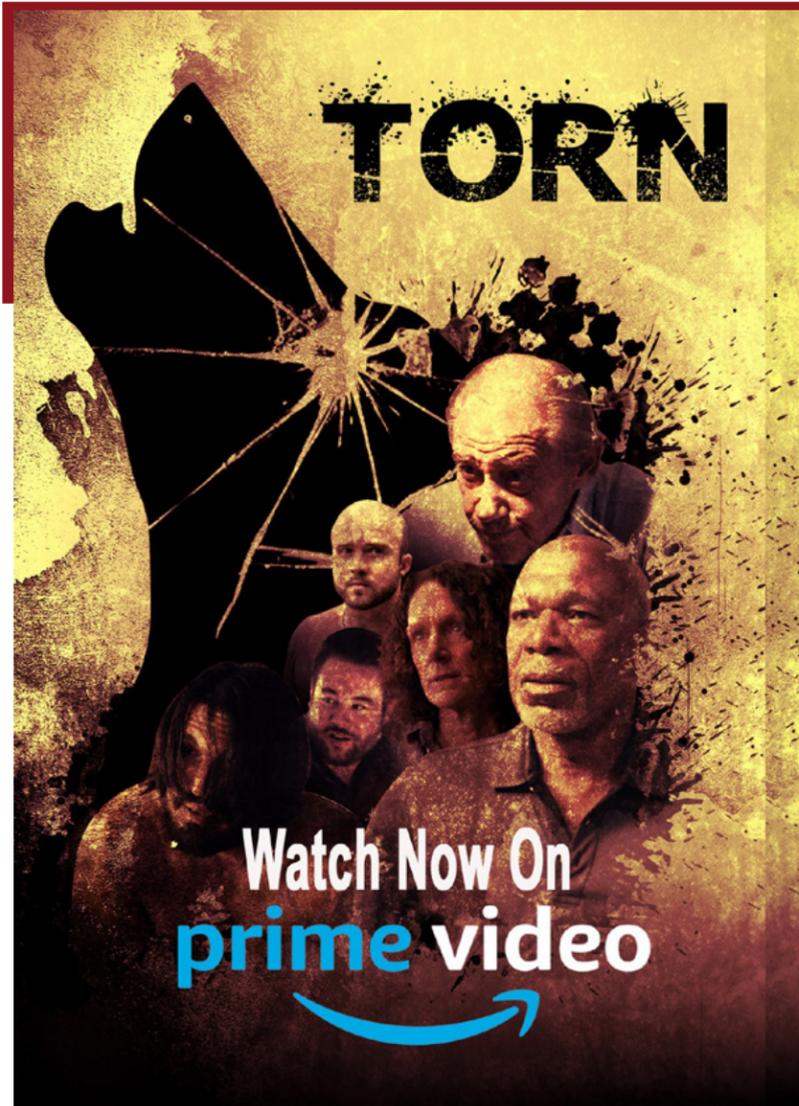
Website & Social Media

Website: indiefilmworld.com

Instagram: @realmukeshmodi

Twitter: @realmukeshmodi

IOS/Android Mobile App: Indie Films World
Android TV App: Indie Films World

After releasing of "Political War" bollywood hindi feature film, Modi proudly announces to release "Torn," produced by Mukesh Modi under the D Star Entertainment banner and in collaboration with Manoj Narula of Ashwin Films, is generating buzz with its release on Amazon Prime Video in the USA and UK. Directed by the talented Ryen William Thomans, this gripping film is now available for streaming, captivating audiences with its intense and suspenseful storyline **TORN directed by Ryen William Thomas' third feature film, produced by Mukesh Modi of D Star Entertainment with Manoj Narula of Ashwin Films.**

Produced by D Star Entertainment's Mukesh Modi and Ashwin film's Manoj Narula, TORN follows a troubled father, Peter Stube (Jordon Alexander), who has purposefully chosen the small Appalachian town of Bilford for its isolated location, so he can disconnect and self-heal from the wounds of his past. Confining himself within the four walls of a small hunting cabin forces him to reflect on his former life, but without the proper therapy, he ends

up berating himself for his downward spiral.

Unfortunately for Peter, Bilford is dealing with some turmoil of it's own. Previously, the nearby wolf population was only known for inspiring some werewolf lore, but now with a dwindling food source the wolves have encroached on the townsfolk's livestock and livelihood, inspiring panic and fear. Without hunters renting out mountain properties, eating in the diners or shopping on Main Street, the blame for the sudden decline of the town rests on the broad shoulders of Sheriff Mike Lewis.

Both men use each other as they aim to set their lives straight, but are continuously faced with previous mistakes. Their friendship, born out of deceit and distrust may not survive Peter's obsession with the local werewolf lore and eventual downward spiral but it won't stop the Sheriff from genuinely wanting to ensure Peter's well-being.

TORN is director Ryen William Thomas' third feature film and he masterfully weaves a cautionary tale of a man captivated by conspiracy and ultimately unable to determine the difference between reality and fantasy. The psychological drama will keep the audience engaged long

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST to 29 AUGUST, 2024

78th India Independence Day Celebration – Wall Street, August 15th 2024

Photo Credit -Caroline Rubinstein-Willis- NYC Mayor Office

Photo Credit -
Caroline Rubinstein-Willis- NYC Mayor Office.

The hues of the Indian tricolour, India's rich cultural heritage, and strong bilateral relations with the US resonated across the city as the country's 78th Independence Day was celebrated here with a patriotic celebration. At a flag-raising ceremony held in Wall Street, New York City Mayor Eric Adams described New York City as the "New Delhi of America." He recalled his trip to India when he had paid homage to Mahatma Gandhi, saying that "we have a responsibility and obligation to continue those footsteps. We have to fulfill what he thought we should do as we lift up humanity. And it's so important, but also diversity." Adams said the number of Indian and Indian-origin professional business owners, health professionals in the medical field, educators, and teachers in the city shows "the clear presence of the Indian community. You do us proud here in this city and in our entire country." On the occasion, Consul General Pradhan underlined the rise of the Indian-American partnership. "If President Biden says that this is the most consequential partnership of the 21st century, we in India echo that. We strongly endorse that and we strongly believe in that. We believe that it has reached a point of inflection where now the Indians and the United States are working on all sectors of human endeavour," he said. Pradhan said that the

Independence Day commemoration also celebrates the rise of India and the growth story of the last 78 years. "It's also a story of Indian people coming here, working hard, contributing to the nation-building of the United States in a tremendous way, and this is something we remember in India, we celebrate in India," Pradhan said. Deputy Commissioner for the New York City Mayor's Office for International Affairs Dilip Chauhan told members of the diaspora at the event that for the first time in New York City's history, schools will be closed on Diwali, a historic decision made possible after years of efforts and advocacy from the

community. "Diwali is going to teach love, unity and harmony among the students, who will be the future leaders," Chauhan said. He added that the decision to close schools on November 1st, Friday for Diwali this year "reflects a deep respect for the rich culture that makes our community strong. Our diversity with language, religion, and traditions stands as a beacon of unity." Deputy Commissioner Chauhan, who is heading Trade, Investment, and Innovation for New York City, mentioned that NYC is back in business. "Our hospitality industry is back. If you want to open your business or you wanted to expand your busi-

ness, we are here to help you whether for local business or international business." Chauhan added that this vibrant culture contributes to the "unique character" of New York City. He also called on members of the community to reach out to the mayor's office if they have any issues. "We are always here to support our community and we are here to hear you," he said. The flag-hoisting ceremony was enlivened by a vibrant performance that beautifully showcased the diverse cultural tapestry of India, filling the air with colors, music, and dances. Event was organized by The Indian Cultural Association of North America.

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 266

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

16 AUGUST TO 22 AUGUST, 2024

New York City is Mumbai of America - Deputy Commissioner Dilip Chauhan during the GMG (Garje Marathi Excellence Summit 2024)

New Jersey – The GMG Excellence Summit 2024, hosted at the New Jersey Convention and Exposition Center, left an indelible mark on participants from across the globe. This two-day event, designed to empower professionals, entrepreneurs and academics, provided unparalleled opportunities for US-based individuals and businesses, as well as attendees from India, the European Union, and beyond.

President Anand Ganu mentioned "The event was exceptionally well-received. We were honored to have the Dilip Chauhan Deputy Commissioner for International Affairs from Mayor Eric Adams' office address the GMG Excellent Summit. He spoke about the various business opportunities available and emphasized the potential for collaboration between Maharashtra and New York City. The administration is always prepared to assist businesses from Maharashtra, as well as GMG members, in opening or expanding their operations in New York City. Additionally, Mr. Chauhan highlighted that this year marks the first time NYC

schools will remain closed during the day for Diwali. He also commended President Anand Ganu and his team for their outstanding efforts in bringing this convention to the New York Tri State Area. Deputy Commissioner Dilip Chauhan is heading the Trade, Investment and Innovation for NYC Mayor Office for International Affairs. Garje Marathi Global (GMG) is a California-based nonprofit that empowers Marathi professionals worldwide, with over 25 chapters fostering education, corporate leadership, and entrepreneurship. GMG's initia-

tives promote global networking and collaboration, as seen in the GMG Excellence Summit 2024, which connected professionals across borders and was recognized by the New Jersey Senate for its contributions to socio-economic development. The summit featured industry-specific sessions, a startup Pitch Fest, and strategic MoUs, setting the stage for future collaborations and innovation. Plans for the 2025 summit are already underway, continuing GMG's mission to uplift the Marathi diaspora. Highlights from the Summit

The GMG Excellence Summit 2024 featured two full days of insightful sessions, workshops, and networking events. Day 1 focused on industry-specific breakout sessions, including cybersecurity, AI, and sustainability, offering participants deep dives into current trends and future prospects. Day 2 was marked by a series of fireside chats, panel discussions, and interactive workshops that covered topics ranging from personal branding to the future of technology.

A key highlight of the summit was

the Pitch Fest, where 13 innovative startups presented their ideas to a panel of investors and industry experts. The event also saw the signing of strategic MoUs that will drive future collaborations between US-based institutions and their international counterparts. As the GMG Excellence Summit 2024 comes to a close, the impact of the event is expected to resonate well beyond the two days of activities. With a strong emphasis on building global connections and fostering innovation, the summit has set the stage for ongoing collaborations and initiatives that will benefit professionals and businesses across the world. As GMG looks forward to the future, plans are already underway for the 2025 summit, which promises to be even more impactful and far-reaching. The torch has been passed, and the journey of empowering the Marathi diaspora continues with renewed vigor and commitment.

For more information about Garje Marathi Global Inc. and its upcoming events, visit www.garjemarathi.com.

New Perspective Needed

If there is a discussion focused on the happiness and sorrows of women and its system, then one can often hear from someone's mouth that a woman is the enemy of women. Those who stay away from the layers of this issue agree, those who understand its layers find it difficult to agree. In fact, whatever a woman acquires, she imparts the same knowledge and values to her daughter, daughter-in-law or other girls. In today's era when usually every girl and woman has access to their home through the internet, we are getting all the news from outside and around the world, in such a situation, if a woman says that she is scared of today's girls, then it is surprising. While searching for a daughter-in-law for his son, an acquaintance said that he is a little scared of the girls of today... Girls of today are very clever... They take all the money from the boy and keep it with themselves. Hearing such things, it seems at once that she would be angry with some particular girl, that is why she is saying this, but the irony is that this opinion was related to her thinking. What really is it okay for an educated and responsible woman of today's era to think like this

about girls who dream with a little freedom? One should not be surprised when such things come from the mouth of men. Whenever someone intrudes into someone's power, he suffers. But when an educated woman repeats such thoughts again and again, then the need to think about it is felt. Mahadevi Verma emphasizes that an educated woman should always support her illiterate sisters, so that other women also can move forward. If Savitribai Phule had also thought the same, would half of the population who are able to get education today come out of their homes? Probably not. Actually, every coin has two sides. If we look carefully, one aspect is the struggle of girls to come out of the house in today's era, then the other aspect is the thinking of those women who believe that the freedom of women to go out of the house has changed the family life. Have ruined. It can also be seen in this way that those women who are working outside the home, there are challenges before working women. We have heard since childhood that after a cer-

tain age, girls should learn to take care of the house, because girls have to go to someone else's house. Even after seventy-five years of independence, our society has not been free from this thinking. Even today, we pay more attention to teaching household chores to girls than to boys. As a result, working women try their best to manage both inside and outside the house, so that they are not accused of leaving the house if they are working. A big social media is also a problem for women. Social media is not allowing women to free themselves from the image of a woman with all the virtues. In such a situation, if a male-dominated society easily finds half of the population suffering from the disease of omnipotence, then whose fault is it? When situations are so demanding, women have to work harder to prove themselves. In such a situation, even after doing all this, one has to hear that today's girls have become more clever... they trap innocent boys. Sometimes it's like this! It seems that mothers who love their sons very much and are so proud of their innocence and that

of their sons, should, as a precaution, refuse to marry their children. When you start cooking roti and dal yourself, you will understand the pain of women's life surrounded by double pressure. There is one more problem. Today's women are working at two levels. One is that she is trying to prove herself, second is that she also wants to live her freedom. It is natural for these two pressures to create contradictions in personal life. It is only there. This contradiction becomes even stronger when in today's time everyone wants an educated modern daughter-in-law and wife, but he wants to limit her freedom. In such a situation, people often present the example of a handful of women and weigh every woman's freedom on the same scale. The problem is that when the meaning of freedom changes from one house to another, then how can we see the freedom of all women across so many social categories from the same lens! In such a situation, today the women of the older generation have to A new perspective is needed for the new generation of women.

Vijay Garg

Retired Principal Educational
Columnist MALOUT punjab

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website

WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor

Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 266

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

16 AUGUST TO 22 AUGUST, 2024

Etiquettes: A Lifetime Legacy of the Conscious and Quality People

"Etiquette is the poetry of conduct; the rhythm that resonates within and harmonizes our interactions with the world."

Etiquettes are not merely social constructs; they are the embodiment of one's inner values, discipline, and respect for others. For conscious and quality people, etiquettes naturally become a lifetime legacy, ingrained in their personality and actions. These behaviors shape our interactions, reflect the quality of our character, and leave a lasting impact on society.

The Essence of Etiquettes in Daily Life

Etiquettes play a crucial role in our daily lives, from how we greet others to how we conduct ourselves in various settings. They are more than just following societal norms; they represent our respect for the feelings, rights, and spaces of others. Simple acts like holding the door open, saying "please" and "thank you," or listening attentively in a conversation are not just polite gestures but expressions of respect and empathy. For conscious and quality individuals, these values are intrinsic to their way of being.

The Role of Etiquettes in Building Relationships

Etiquettes are fundamental in building and nurturing relationships, both personal and professional. In personal relationships, expressions of gratitude, consideration of others' feelings, and acts of kindness create a nurturing environment where relationships can thrive. In professional settings, etiquettes such as punctuality, courtesy, and attentiveness foster a culture of respect and cooperation, which is essential for a positive and productive work environment.

Etiquettes as a Reflection of Conscious-

ness

Etiquettes are a reflection of a person's consciousness—an awareness of oneself and others. Conscious individuals are mindful of their actions and their impact on others. This mindfulness distinguishes quality people, guiding them to act in ways that are respectful, considerate, and kind without needing external reminders. Their actions are driven by empathy and understanding, leaving a lasting impression on those around them.

Conscious individuals also respect cultural and social contexts, adapting their behavior to different environments. This cultural sensitivity is a hallmark of truly conscious people, who respect diversity and strive to make others feel comfortable and valued.

Aggressive Thinking vs. Conscious Etiquettes

Aggressive thinking in the face of peace is the result of a reaction under a negative mindset. Whether individual or collective, aggressive thinking is an example of a weak mind in itself. There is no place for aggressive thinking in Islam. The second and last resort when all other possibilities are ignored is an aggressive move. If one lacks knowledge and the power of expression, the last weapons become ignorant words or arbitrary actions. Allah, the Lord of Wisdom, in His Holy Book, advises the Messenger of Allah (PBUH) to invite the polytheists of Makkah to the path of Allah Almighty with good speech, wisdom, and understanding. "Call people to the path of your Lord with wisdom and good advice and argue with them in the most courteous way, for your Lord knows best who strays from His path, and knows best who is rightly guided."

(Surah An-Nahl 125)

Selfishness, hard-heartedness, miserliness, and narrow-mindedness have never been honored. Time will inevitably uncover dishonesty and lies; history has no place for them.

The Lasting Impact of Etiquettes

The impact of etiquettes extends beyond the immediate moment; they leave a lasting impression on others. People who practice good manners and etiquettes are remembered fondly, and their legacy continues to inspire others long after they are gone. This enduring influence is the true power of etiquettes—they transcend time and remain relevant even after one's passing.

In contrast, wishes and prayers offered after death, while meaningful, often become ritualistic habits per-

formed out of tradition rather than a genuine connection to the deceased. Over time, these rituals may lose their significance and become mere formalities, lacking the depth and lasting impact that living etiquettes provide.

The Contrast Between Living Etiquettes and Posthumous Rituals

While both etiquettes and posthumous rituals hold significance, they differ fundamentally in their impact. Etiquettes are living values practiced throughout one's life, reflecting a person's character and consciousness. They have a tangible impact on others and help shape a person's legacy. Posthumous rituals, on the other hand, are symbolic gestures performed after a person has passed away. While they offer comfort to the bereaved, they do not have the same enduring impact as the values practiced during life.

This contrast underscores the importance of

living a life guided by conscious values and etiquettes. It is these living practices that define a person's legacy and have a lasting impact on society.

Bottom line: The Timeless Value of Etiquettes

Etiquettes are not just rules but a reflection of a person's inner values, consciousness, and quality. They shape our interactions, build relationships, and leave a lasting legacy. For conscious and quality people, etiquettes are a way of life, deeply embedded in their character. While posthumous rituals have their place, they cannot replace the significance of a life lived with conscious values and etiquettes. These values are the true markers of a life well-lived, creating a lasting impact that endures beyond one's lifetime.

"Mitta De Apni Hasti Ko Agar Kuch Martabah Chahiye,

Ki Danah Khaak Main Mil Kar Gulo Gulzaar Hota Hain. "Surukh roo hota hain insaan thokray khane k baad, Rang Laati Hain Hina Pathar Pe Piss Jane K Baad.

"Meaning:

"Erase your being if you want some honor, That the grain blooms together in the dust."

"Crying red is when a person stumbles, Color comes after henna is thrown on rock."

These verses remind us that true greatness and lasting impact are born out of humility, perseverance, and a life lived with conscious values. Just as a grain must be buried in the earth to blossom, and henna must be ground to release its color, so must we cultivate our etiquettes and character through life's challenges. In doing so, we create a legacy that transcends our physical existence and continues to inspire long after we are gone.

WHO declares mpox public health emergency: Is there a vaccine against it?

There has been a sharp rise in cases of mpox to such an extent that the World Health Organisation (WHO) has declared it a public health emergency again. This is the second time, the disease has been termed as a Public Health Emergency of International Concern (PHEIC). First identified in 1970, in the Democratic Republic of the Congo, the disease spread to neighbouring countries, breaking continental barriers, and reaching America and Europe. It was also detected in India in 2022. Till now, mpox has spread to 116 countries. There are currently two vaccines (JYNNEOS and ACAM2000) being used for mpox, recommended by WHO experts and approved by health authorities in several countries, including Nigeria and the Democratic Republic of Congo. JYNNEOS, manufactured as the MVA-BN vaccine

(Modified Vaccinia Ankara-Bavarian Nordic), is also marketed under other names like Imvamune, and Imvanex. It is approved by the US Food and Drug Administration (FDA) and the European Medicines Agency (EMA). ACAM2000 is approved by the US Food and Drug Administration (FDA) against smallpox and available for mpox vaccination. However, JYNNEOS produces fewer serious adverse events than

ACAM2000. In January 2022, EMA approved tecovirimat, an antiviral originally developed to treat smallpox, for the treatment of mpox under exceptional circumstances. LC-16

vaccine has also been approved by WHO. It is produced by KM Biologics in Japan, is a weakened, partially replicating version of the

Lister strain of the vaccinia virus and a third-generation smallpox vaccine. In November 2022, OrthopoxVac was licensed in the Russian Federation for immunisation

against smallpox, mpox and other orthopoxviruses according to the rules for registration of medicines of the Eurasian Economic Union. Earlier, the Director-General started the process for emergency approval of these vaccines, which will make it easier for lower-income countries to access them, even if they haven't given their own national approval yet. As per WHO, this "emergency approval" also allows organisations like Gavi and UNICEF to buy and distribute the vaccines. MORE ABOUT MPOX Mpox, formerly called monkeypox before the WHO changed its name to remove the stigma attached to it, belongs to the Orthopoxvirus genus of Poxviridae family. This virus family has caused other diseases like smallpox, cowpox, vaccinia and more. Since it is a zoonotic disease, it can be transferred from animals to humans.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

Super Entertainment and Sanjha Punjab USA
Associate with Indo America Welfare Society

proudly presents

PUNJAB DAY

A Sports & Cultural Event

HBQVB, 236-02 Hillside Ave, Queens, New York

Entry Free

Entry Free

SATURDAY

24 AUGUST 2024

ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ
11 AM to 4 PM

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਖਾੜਾ
4 PM to 7 PM

Satwinder Bitti

Sarabjit Cheema

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਖਾੜਾ

ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ

S. Balwinder Singh Bajwa
516-852-2222

ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ, ਸਟਾਲ ਬੁਕਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

www.sanjhapunjabusa.us
sanjhapunjabusa@gmail.com

Gill Pardeep
646-520-6706

Award of Honour

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਅਮਨ ਰੋੜੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

Win Big Prizes

RAFFLE TICKET \$10

ਸੱਚੀ ਭਰਾਮ ਦਾ ਰੂਪਨ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

S. Balwinder Singh Bajwa (Ph) 516-852-2222

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

NEWYORK METRO SPORTS CLUB

FREE ENTRY

SATURDAY, SEPTEMBER 14TH 2024

FREE PARKING

NEW YORK KABADDI CUP

BEST RAIDER & BEST STOPPER : FORD TRACTORS

VENUE :

MITCHEL FIELD ATHLETIC COMPLEX

1 Charles Lindbergh Boulevard, Uniondale, NY 11553

LIVE KABADDI
WHERE THE SUPERSTARS PLAY
www.LIVEKABADDI.com

SATURDAY, SEPTEMBER 14TH 2024
11:00am To 06:00pm

LIVE KABADDI
WHERE THE SUPERSTARS PLAY
www.LIVEKABADDI.com

DALA SINGH
+1 (516) 309-2945

RAVI SANDHU
+1 (347) 613-5445

JABBAR GREWAL
+1 917-453-6486

BILLA SANDHU
+1 (917) 856-4082

PREET SINGH
+1 (917) 803-1660

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 266

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

16 AUGUST TO 22 AUGUST, 2024

Indo American Festivals New York Inc.

Non-Profit Org. 501(c)(3)

Proudly Presents

6TH GANESH MAHOTSAVA

Christopher Morley Park

500 Searingtown Rd N, Roslyn, NY - 11576

FRIDAY TO SUNDAY, SEPTEMBER 6, 7 & 8 - 2024

Thanks to Our Grand Sponsors

Vinod Sinha | Kanak Golia | Rajeev Kaul
Harkesh Yadav | Dr. Rakesh Sharma

MOORTI STHAPANA

Friday

Sept 6th 2024, 10:00 am

AARTI POOJA

Friday - Sunday

Sept 6, 7 & 8, 2024, 10:00 am

HAVAN CEREMONY

Friday - Sunday

Sept 6, 7 & 8, 2024, 11:00 am

GANESH VISARJAN

Saturday

Sept 14th 2024, 6:00 pm

(Loc: Point Lookout)

CULTURAL PROGRAMS

Friday - Sunday

Sept 6, 7 & 8, 2024

GARBA RAAS

Friday - Sunday

Sept 6, 7 & 8, 2024

8:00 pm Onwards

PAINTING COMPETITION

Sunday

Sep 8th 2024, 12:00 - 2:00 pm

(Age group : 5yrs -15yrs)

Free Admission & Parking

Food & Refreshments by

BRANDSINGG

www.brandsingg.com

NARINDER AHLUWALIA

Scan to connect us

For Sponsorship & Booth Inquiry

Dr. Ravindra Goyal: 516-967-5979 | Suman Sharma: 631-662-9228

Vimal Goyal: 516-978-7125 | Anurag Nigam: 516-817-3759 | Shekhar Goyal: 516-225-4567

For Cultural Programs & Garba Raas - Vandana Kumar: 516-236-8502 | Vinod Goyal: 516-851-3234

Screenshot

The Indian EYE

Vamana Avatar, the Fifth Avatar & Dwarf Incarnation of Lord Vishnu

Vamana avatar is the fifth incarnation of Lord Vishnu. Lord Vishnu's incarnation as a short Brahmin (Brahmin kid Brahmin Brahmachari) is known as Vamana. Vamana avatar or Trivikrama Avatar ("God of Three Strides"), was taken by Lord Vishnu to defeat the Demon King Bali and bring about balance in the world.

This is the first avatar where Lord Vishnu incarnated himself in a human form – a dwarf priest. Lord Vamana, is known for his great wit and quick thinking. Considered a symbol of humility and power, he is still greatly revered for his wisdom and countenance. Because of his newfound power, King Bali was wreaking havoc and upsetting the cosmic balance. Lord Vishnu, disguised himself and came to King Bali during a sacrifice to save the universe. Lord Vamana had asked for a plot of land three steps in his foot size. This incarnation is believed to have been taken during the Treta Yuga. Vamana refers to the Vamana Avatar (incarnation) of Lord Vishnu, the God of protection and sustenance. The Sanskrit word 'Vamana' is a term used to refer to a 'dwarf,' and in this Avatar, the Lord appears as a virtual mendicant, who is young and also short in appearance.

The Vamana avatar story has its roots in one of the four Vedas, the Rigveda. Rigveda means knowledge of the verses and is the oldest of the four Vedas. Rigveda was composed in a language called Vedic which is an archaic form of classical Sanskrit. Rigveda originated somewhere between 1500 and 1200 BCE in that region of India which is now Pakistan.

Vamana is depicted as a dwarf holding a umbrella or parasol. He is often shown standing on top of a demon king, who represents ignorance and ego. The story of Lord Vishnu's Vamana avatar is centered around the Asura King, Mahabali. The grandson of Lord Prahaladha, a devout follower of Lord Vishnu, and the son of Virochana. The story begins with the Gods becoming immortal by consuming the ambrosia taken from the churning of the ocean. The army of Asuras and Daityas were defeated by Lord Indra's army. This then caused Daityaraj Bali to go seek advice from Shukracharya Rishi to give him a solution to guide him towards a path that will help Bali get back his powers and his kingdom. Rishi Shukracharya upon listening to his woes asked him to perform the Mahabhishek Vishwajeet Yagya in order to see

what he lost. King Bali readily agreed to listen to the wise words of his Acharya and he started performing prayers to Lord Brahma. Lord Brahma appeared and asked for his wish. Bali answered, "Lord everyone is afraid of asuras and in that way I am unable to do good to others, please make me as powerful as Indra so that I can bring good to mankind. Also I can't be defeated in any wars." Brahmaji granted him his wish. Guided by his teacher, Shukracharya, he performed the Vishwajit sacrifice (a yagna performed to become the king of three worlds) at Brugukatch (Bharuch) on the bank of river Narmada to please Agni (fire god).

Upon its completion, King Bali was presented with a golden chariot that was drawn by horses blessed with the speed of the wind. Additionally, he was awarded with celestial armour, a flag post bearing a lion's head, and a quiver of arrows. He was also given a conch that when blown released a thunderous sound and a garland that never withered. Mahabali was an excellent king, and his subjects adored him. Under his leadership, the populace was very content and prosperous. Equipped with his new possessions, King Bali marched into the

battleground against Lord Indra. And this time, King Bali emerged victorious. Lord Indra, the king of Swarg, was thrown out by Bali. Indra was frightened and he rushed to Brihaspati, his preceptor to seek help and said, "What should I do now? Bali has come with some strange power and we may fail in beating him back." Brihaspati advised him, "You are unable to face Bali at present. You'll have to abandon the heaven and wait until his guru curses him for ignoring his counsel and your enemy falls on bad days!" Bali ascended the throne of heaven and became the lord of three worlds. Meanwhile in a hermitage, mother Aditi, mother of Devas, could not bear the defeat of Indra and was very sad. Her husband Sage Kashyap was meditating in the forest and was unaware of Devas defeat. Thanking his acharya he once again sought his advice on how to retain his

fortune. After defeating Indra, Bali seized control of the realms and the heavens. And his guru revealed to him that as long as he continues to perform Yagyas, he can lead a powerful and unconquerable life. He must also help the poor and the Brahmins. On his return Kashyap found his wife in distress and inquired, "What is the matter? Is all well with you and your sons?" "No, my lord. Asuras have usurped our kingdom, our splendor & Glory. You must go and help my sons to retrieve their lost kingdom", replied Mother Aditi.

Hearing everything Sage Kashyap said, 'It is not me who you should appeal to, but pray to Lord Vishnu. He and only he can help you, so meditate him.'

Dr Dimpy Gupta
BDS, MBA (Symbiosis Pune)
General Manager Operations
Curasia Hospital

She asked, 'How can I please Lord Vishnu?' Kashyap said, 'In the month of Phalgun, observe Payovrata vow (it is the vow of milk, in which only milk is consumed by those who are observing this vow). This is the vow which pleases him a lot and he will grant you your desired wish.'

At the advice of her husband Kashyap, she took a vow of Lord Vishnu for twelve long days and on the thirteenth day Lord Vishnu appeared before mother Aditi and asked, "O Divine lady, open your eyes and why did you pray to me?"

Mother Aditi uttered, 'Lord you know everything, Bali has taken over my son's kingdom and he should be defeated. I know he is a great king but what about the other asuras. Since they are powerful at this moment they may go back to their old cruel ways and start hurting people. I wish that you may be born as my son to end Bali's rule.' Lord Vishnu said, 'Even though Bali is a great king and a great leader, your worship shall not prove fruitless. I shall be born as a son to you to protect your children.'

When Guru Shukracharya invited Bali to tell him that he controlled all the three realms, Guru also warned him that if he wanted to be the ruler of all three of them, he needed to perform the hundredth Ashwamedha Yajna. He had to participate as he was the monarch. So Bali right away started the process of

preparations. Months later, on the twelfth day of bright half of Bhadrapada (sixth month of the Hindu calendar), Lord Vishnu took his descent from aditi and thus was born the fifth incarnation of Vishnu. Thereafter, Lord Vishnu was born as a divine child on the holy confluence of Sravana and Devdasi. He is also known as Upendra. He is the younger brother of Indra, the king of the Devas. The sons of Aditi were called Adityas and Vamana was the youngest Aditya. Now as the couple stood amazed, Vishnu changed his form to that of a short – statured Brahman – The Vamana. Clad in a loin cloth, he carried a umbrella in one hand and a kamandalu in other one. He had matted hair on his head.

Aditi said to her son Vamana, "Now you should curb Bali for the welfare of gods and human beings." Following the advice of his mother, Vamana went to meet Bali.

Though Bali had the kingdom of heaven under his control his desires grew limitless. One day when he was performing a sacrifice of a series of horses (also known as Ashwamedha Yagna) with the help of sage Shukracharya, a blinding light filled the sacrificial grounds.

Everyone was shocked, one of the sages said that, "It could be Lord Surya (the Sun God) himself who has come down to witness our sacrifice?"

As their eyes got used to the brilliance, they saw that a dwarf Brahman had entered their sacrificial enclosure. King Bali had taken a vow that he would certainly give anything to a Brahmin if he begged, even how much difficult it might be for him to give.

Bali rose from his seat to welcome him. Bali's wife then came with a Golden pitcher full of water to wash Vamana's feet. He gave the Brahman (Vamana) special seat and washed his feet. After that he asked, "O holy one, what can I do for you? Take from me whatever you desire."

But Vamana kept quiet. Seeing this Bali again said, "Do not hesitate, ask for what ever you want – Cows, elephants, horses, chariots, villages anything?" This time Vamana shook his head and said, 'All I need is a strip of land, three paces long as measured by my stride (the amount of land that could come under his three feet).' Bali was very disappointed with Vamana's humble demand and said, 'When I am ready to grant you a whole continent, what all you wish is only three paces of land?' (Contd.)

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

Baran International LLC
& The Mela Team

SUN **29**
SEP, 2024

Invite you to
**SOUTH SHORE
PUNJABI MELA**
IN VALLEY STREAM

Cultural Program:

FOLK SINGERS
GIDHA
BHANGRA

FREE ENTRY

DOORS OPEN AT: 12:00 NOON TO 6:00 PM

Singer
KHUDA BAKHSH

SHOPPING | FOOD VENDOR | ICE CREAM TRUCK | JUICE VENDOR | FRESH JALEBI & MUCH MORE

SPONSORS:

For Info and Booths Contact Team of:

- TJ ANAND : (646) 251-9794 / TJANAND193@GMAIL.COM
- EKAM SINGH : (516) 343-2269 • JAY SINGH : (516) 547-8666
- SUNNY RAJ : (516) 450-0356 • IQBAL KHOKHAR : (718) 637-1178

The South Asian Times
excellence in journalism

Venue:

Hendrickson Park Pool-Parking Lot Merrick Road,
123 W. Merrick Rd Valley Stream NY 11580

TRUSTEES

DERMOND E. THOMAS
SEAN WRIGHT
KEVIN WASZAK

MAYOR
EDWIN A. FARE

DEPUTY MAYOR
JOHN L. TUFARELLI

VILLAGE JUDGE
MELANIE A. JENKINS

VILLAGE CLERK
JAMES J. HUNTER

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

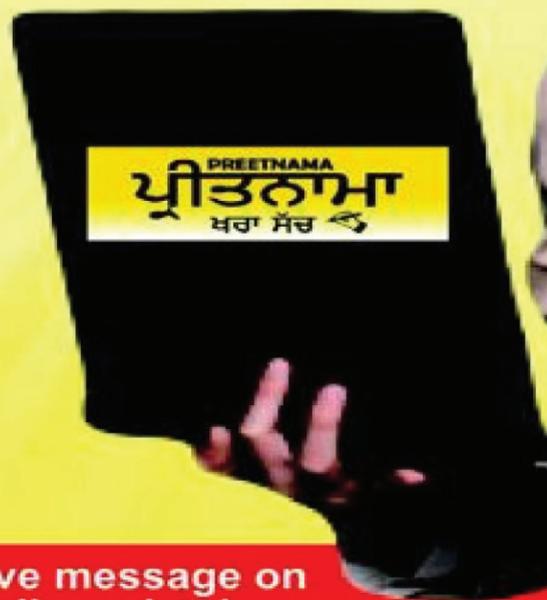
Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

**Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok**

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

ਜੇਹਾ ਚੀਰੀ ਲਿਖਿਆ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਕਮਾਹਿ॥
ਘਲੇ ਆਵਿਹ ਨਾਨਕਾ ਸਦੇ ਉਠੀ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ

ਸ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਜੋ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਸੋਮਵਾਰ 19 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ 24 ਅਗਸਤ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ 2 ਵਜੇ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇ 26 ਅਗਸਤ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਭੋਗ 1:30 ਤੋਂ 3:00 ਵਜੇ ਪਵੇਗਾ।

ਸਥਾਨ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ

113-10 101 Ave, South Richmond Hill, NY 11419

25 ਅਗਸਤ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਤੋਂ 8:30 ਵਜੇ ਤਕ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ।

26 ਅਗਸਤ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤਕ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ।

Bergen Funeral Service

102-17 101st Ave, Ozone Park, NY 11416

12 ਵਜੇ ਸੰਸਕਾਰ (26 ਅਗਸਤ)

All Souls Chapel and Crematory

72-02 Astoria Blvd S, East Elmhurst, NY 11370

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ

ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ (ਧਰਮਪਤਨੀ): 917-525-8432

ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸਪੁੱਤਰ): 330-397-8511

ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਲਾਂ(USA) : (718-785-6507)

ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. 'ਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਠੱਗੀ ਵੱਜੀ

ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਵੀਆਂ ਮੱਲ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਏ. ਟੀ. ਐਮ. (ਆਟੋਮੈਟਿਡ ਟੈਲਰ ਮਸ਼ੀਨ) ਸਿਸਟਮ । ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਆਪਣੇ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਸੜਕ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਢਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲਾ ਏ. ਟੀ. ਐਮ. ਸਿਸਟਮ 1987 ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ 'ਗਾਂਗਾਗੰਗ ਐਂਡ ਸੰਘਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ' ਇੱਕ ਬਾਹਰਲੇ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ 1988 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵੱਧੇਗੀ , ਜੋ ਠੀਕ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ । ਪਰ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ , ਭਾਵੇਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ , ਪਰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ।

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਫੈਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ । ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣੇ , ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ , ਮਿੰਨੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ , ਬੇਲੋਸ ਆਦਿ

ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮਾਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪਿੰਨ (ਪਰਸਨਲ ਅਡੈਂਟੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ) ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਠੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਵੱਖ- ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਾਰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਬੈਂਕ ਹੁਣ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਕਮ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਾਹਕ ਸਾਪਿੰਗ ਕਰਨ ਸਮੇਂ

ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਆਪਣਾ ਕਾਰਡ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ , ਅਕਸਰ ਕਈ ਲੋਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਕੱਢਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ , ਪਿੰਨ ਕੋਡ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਠੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਦਾ ਢੱਕਵੰਜ ਕਰਕੇ ਅੰਦਰ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਿਕਾਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਾਰਡ ਬਦਲ ਕੇ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਕੰਟ੍ਰੀਨਿਊ

ਰੱਖ ਕੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਰਗੜਾ ਲਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾ ਲਵੋ । ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਤੇ ਮੈਸੇਜ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੂਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਡ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਗਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਰਡ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਸੇਜ ਵੇਖ ਕੇ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਅਕਾਊਂਟ ਬਲਾਕ / ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗਿਓਂ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ । ਵੱਖ- ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਪਰੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ , ਕੋਈ ਅਣਲੋੜੀਂਦਾ ਬਟਨ ਟੱਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ , ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਜੈਂਟਲ ਮੈਨ ਠੱਗੀ ਮਾਰ ਗਿਆ । ਮੈਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਇੱਕ ਨਾਮਵਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਹੂਰਾ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕੋਸ਼ ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਬਿਲ ਬਣਵਾਉਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ । ਏਨੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਐਵੇਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਪੈਸੇ ਹੀ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. 'ਚੋਂ ਕਢਵਾ ਲੈਣਾ , ਜੋ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਸੀ । ਮੈਂ ਕਾਰਡ ਪਾਇਆ , ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਆਪਸ਼ਨ ਸਹੀ ਨਾ ਦੱਬਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ । ਮੇਰੇ ਪਿਛਾਂਹ

ਇੱਕ ਜੈਂਟਲਮੈਨ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ , ਉਸ ਨੇ ਕਾਰਡ ਦੁਬਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਸ਼ਨ ਦੱਬ ਕੇ ਮੈਥੋਂ ਪੈਸੇ ਔਟ ਕਰਵਾ ਕੇ , ਪਿੰਨ ਕੋਡ ਲਗਵਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਕਮ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ । ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਕਾਰਡ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਿਆ । ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਔਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਬੈਂਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਖਾਤੇ 'ਚ ਸਿਰਫ ਸੌ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਪੈਸੇ ਹਨ । ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਕਲਰਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਖਾਤਾ ਦੇਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਦੀਆਂ ਦੋ ਔਟਰੀਆਂ ਸਨ । ਦੂਜੀ ਔਟਰੀ ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਜੈਂਟਲਮੈਨ ਨੇ ਕੰਟ੍ਰੀਨਿਊ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਚੈੱਕ ਕਰ ਕੇ ਰਾਊਂਡ ਫਿਗਰ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਕੱਢ ਲਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਆਉਂਦੀ ਹੋਣੀ ਹੈ , ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਅਣਜਾਨ ਸੀ । ਚਲੇ ਰਕਮ ਸ਼ਹਿਣਯੋਗ ਸੀ , ਪਰ ਅੱਗੋਂ ਤੋਂ ਕੋਸ਼ਲ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰ ਵਾਲਾ ਬਟਨ ਦੱਬ ਕੇ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹਾਂ ਕਿਦੇ ਵੀ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਚਲਦਾ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਆਓ , ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਲ / ਕਲੀਅਰ ਦਾ ਬਟਨ ਦਬਾ ਕੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਆਵੋ । ਕਾਰਡ 'ਚ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਕੇ ਨਾ ਜਾਉ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਠੱਗ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਤਾ ਸਾਫ ਕਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ।

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ
ਮੋ: 9463553962

ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਚਮਤਕਾਰ?

ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਲਾਹੇ ਲਗਾ ਕੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੇਵਕੂਫ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ , ਪਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਤੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਮੂਰਖ ਬਣਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਬਣਦੇ ਰਹਿਣਗੇ । ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਥਿੱਤ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿਖਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਨ ਸਿਰ ਪੈਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਕੋਸ਼ਰ, ਲਕਵਾ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਅਤੇ ਏਡਜ਼ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਥਿੱਤ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਝ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਉੱਠ ਕੇ ਭੰਗੜਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ । ਜੇ ਵੀਡੀਉ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਫ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿੱਤ ਬਿਮਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਈ ਦਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਇਆ ਐਕਟਰ ਹੈ । ਲੰਪੀ ਸਕਿੱਨ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂ ਲੱਦ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੋਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦੁਧਾਰੂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਸਕੇ । ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ । ਵੈਸੇ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਫੈਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚਮਤਕਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਇਆ । ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੂਟਰ ਡੋਜ਼ ਸਮੇਤ ਕਰੋਨਾ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਡੋਜ਼ਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਸੂਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਟਰ (ਪਦਾਰਥ) ਨਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਬਾਬਾ, ਪੀਰ, ਫਕੀਰ, ਤਾਂਤਰਿਕ, ਮਾਂਤਰਿਕ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ । ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੁਸ਼ਰਾ ਪੀਰਨੀ ਹੈ । ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ

ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਭਿਆਨਕ ਜਿੰਨ ਭੂਤ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਾਕਤ ਸਦਕਾ ਹੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਿਆ ਸੀ । ਪਰ ਜਦੋਂ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੇ ਭਰਾ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਤਖਤਾ ਪਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਿੰਨ ਭੂਤ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀਆਂ ਚਰਗੱਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਿਆ । ਅਖਬਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਸਾਰ ਵੀ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ । ਅਸਲ ਚਮਤਕਾਰ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੁਰਸਕੂਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਜਲੀ, ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ, ਰੇਲਾਂ, ਟਿਊਬਵੈੱਲ, ਟਰੈਕਟਰ, ਖਾਦਾਂ, ਰੇਡੀਉ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਪੱਪੋ, ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਚਿੱਪ, ਪੈਂਨ ਡਰਾਈਵ, ਵਾਇੰਗ ਮਸ਼ੀਨ, ਹਵਾਈ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼, ਰਾਕਟ, ਫਰਿੱਜ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਰੇਬੋਟ, ਸਾਈਕਲ, ਲਿਫਟ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਈਮੇਲ, ਵੈੱਟਸਐੱਪ, ਫੇਸਬੁੱਕ, ਸੈਟੇਲਾਈਟ, ਮੈਟਰੋ ਤੇ ਬੁਲੈਟ ਟਰੇਨਾਂ, ਦਵਾਈਆਂ, ਐਕਸਰ, ਅਲਟਰਾ ਸਾਊਂਡ, ਦਿਲ ਵਾਸਤੇ ਸਟੈਂਟ, ਟੀਬੀ, ਪੋਲੀਉ, ਛੋਟੀ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਹਲਕਾਅ ਆਦਿ ਦੇ ਟੀਕਿਆਂ ਸਮੇਤ ਲੱਖਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਾਢ ਕੱਢੀ ਹੈ ।

ਅਸੀਂ ਕੀ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ?
ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ, ਰਾਕਸ਼, ਚੁੜੇਲਾਂ, ਸਵਰਗ ਨਰਕ, ਜੋਤਸ਼ੀ, ਤਾਂਤਰਿਕ, ਵਾਸਤੂ ਕਲਾ ਐਕਸਪਰਟ, ਨਾਂਗੋ ਸਾਧੂ, ਆਤਮਾ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਧਰਤੀ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਦੀ ਫੱਨ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਭ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, 33 ਕਰੋੜ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ, ਹਰ ਕੰਮ ਲਈ ਅਲੱਗ ਦੇਵਤਾ, ਗ੍ਰਹਿ ਚਾਲ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਐਕਸਪਰਟ, ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜੂਝ ਪਤਾਣ ਹੋਣਾ, ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲੱਗ ਮੰਤਰ, ਮਨਪਸੰਦ ਵਿਆਹ, ਪਿਆਰ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਸੌਂਕਣ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਘਾਟਾ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕਲੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਠੱਗ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ, ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਅਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਆਦਿ ਆਏ । ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਆਰੀਅਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਸਨ । ਉਸ ਵੇਲੇ

ਵੇਦ ਲਿਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ । ਪਰ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਵਾਦ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਸਾਧਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ । ਆਪਣਾ ਦਹੀਂ ਮੰਡਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਧਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਜਾਰੀ ਹੈ ।

ਜੇ ਚਮਤਕਾਰ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿਣੀ । ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਚਮਤਕਾਰੀ ਬਾਬੇ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਲਤੂ ਹੋਣੇ ਸਨ । ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਪਢਾਉਣ, ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਫੁਕਣ, ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਚੱਟਣ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਤ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿਣੀ । ਬਾਬੇ ਨੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਜਾਣੀ ਸੀ । ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ । ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਕਾ, ਹੜ੍ਹ, ਦੰਗੇ, ਲੜਾਈਆਂ, ਝਗੜੇ, ਅਕਾਲ, ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਆਦਿ ਦਾ ਨਾਮੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਭਣਾ । ਕਰੋਨਾ, ਮੰਕੀ ਪਾਕਸ ਅਤੇ ਲੰਪੀ ਸਕਿੱਨ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਣੀਆਂ । ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੀ ਹਿੰਮਤ ਹੋਣੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਡੋਲੇ ਵਿਖਾ ਸਕਦੇ ।

ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਚਮਤਕਾਰੀ ਬਾਬੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਜਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ । ਮਿਰਚੀ ਬਾਬੇ ਵਰਗੇ ਕਈ ਪਾਖੰਡੀ ਤਾਂ ਸਿਰੇ ਦੇ ਬੇਸ਼ਰਮ ਹਨ । ਉਸ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਮਿਰਚਾਂ ਸਾੜ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਚਮਤਕਾਰ ਵਰਤਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਦਿਗਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਵਾ ਦੇਵੇਗਾ । ਜੇ ਦਿਗਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਨਾ ਜਿੱਤਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਲ ਸਮਾਧੀ (ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ) ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ । ਪਰ ਹੋਇਆ ਉਲਟ, ਦਿਗਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਮਿਰਚੀ ਬਾਬਾ ਜਲ

ਸਮਾਧੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਮੁਕਰ ਗਿਆ । ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਉਹ ਵੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਜੇਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਚਮਤਕਾਰ ਜਾਂ ਕਰਾਮਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇਹ ਧਰਮ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਜੰਜਾਲ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੰਡਣ ਲਈ ਵਜੂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ । ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਨੇਕਾਂ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਅਤੇ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਪਏ ਹਨ । ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਲਾਗਲੇ ਇੱਕ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਬਾਰੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਭੂਤਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਰੋਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਥੇ ਕੋਈ ਗੱਡੀ ਰੋਕ ਕੇ ਮੱਥਾ ਨਾ ਟੇਕੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ । ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਾਖੰਡ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਠੱਗ ਠੋਕੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਚਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਆਪਣਾਉਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ । ਪਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਖੰਡੀ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਧਰਮ ਦੇ ਗੁਣ ਵੇਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਧਰਮ ਇੱਕ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਹਿੰਸਾ, ਲੁੱਟ ਮਾਰ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਠੱਗੀਆਂ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਦੰਗੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ । ਠੱਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਹੀ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਚਮਤਕਾਰ ਰੂਪੀ ਇੰਦਰਜਾਲ ਨੂੰ ਤਰਕ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ 'ਤੇ ਕੱਸ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਕਮਾਂਡੇਂਟ
ਪੰਡਿਰੀ ਸਿੱਧਾਂ 9501100062

ਆਪਣੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਵਰਤੋਂ ਦੇਸੀ ਨੁਕਤੇ ਅਤੇ ਹਰਬਲ.....

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਸਤਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹਰਬਲ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਕਿ ਸਸਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਭਾਵ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਚਮੜੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੰਮ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਬਾਲ ਲਓ, ਫਿਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿੰਮ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪੱਤੀਆਂ ਪਾਓ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਪੱਤੇ ਉਬਲਣ ਨਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਢਕ ਕੇ ਰਾਤ ਭਰ ਪਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ, ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛਾਣ ਲਓ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚਿਹਰੇ ਅਤੇ ਵਾਲ ਧੋਣ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਹਾਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾਣਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਿੰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹ ਨਿੰਮ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਪੇਸਟ ਬਣਾ ਲਓ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ਫਿਰ ਕਰੀਬ 28 ਤੋਂ 30 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਚਿਹਰਾ ਧੋ ਲਵੋ ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖਵਾਲੀ
ਮੋਬਾਇਲ ਨੰ .98550 36444

ਸ਼ਰੇਆਮ ਚੱਲ ਰਿਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚਿੱਟੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਕਾਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ

ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੋਕੀ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਭਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਲਤ ਹੱਥ ਕੰਡੇ ਅਪਣਾ ਕੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਥੇ ਹੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਹ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣਾ ਵਪਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਧੰਦਾ ਚਾਲੂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਥੇ ਹੀ ਜੋ ਗਲਤ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਚਿਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਝੂਠੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲੋਂ

ਰਹੇ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਮਿਲਾਵਟੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਰੱਜ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਤਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਲਾਲਚੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਭਰਾ ਭਰ ਵੀ ਅਸਰ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੱਖਾਂ ਖਰਕੇ ਬਣਾਏ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰ ਵਰਗ ਚੰਦ ਛਿੱਲੜਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਖ਼ਾਤਰ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਦੀਆਂ ਮਾਸੂਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਨੂੰ ਵੇਖ-ਸੁਣ ਕੇ ਕਾਲਜੇ ਦਾ ਰੁੱਗ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇ-ਰਹਿਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤਕ ਨੂੰ ਮਿਲਾਵਟੀ ਵਸਤੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਧੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਚੰਗੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਧਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕ ਅਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦਾ ਚੰਗਾ ਭਾਅ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਪਰ ਉਧਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਚੋਖੀ ਕਮਾਈ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਖੀਸੇ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਮਿਲਾਵਟੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਬੰਧਤ

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤੱਥ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਬੰਧ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਸਿਰਫ ਖਾਨਾ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬਹੁਰੰਗੀਆਂ ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਪਨੀਰ ਦੇ ਲੱਗੇ ਸਟਾਲਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਦੇ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ

**ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ ਫਰਿਜਨੋ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅਮਰੀਕਾ
592850841**

ਹੈ ਇਸ @ਕੌੜੇ ਸੱਚ@ ਨੂੰ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਮਿਲਾਵਟੀ ਵਸਤੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਲਚੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰੇਆਮ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਤੱਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮਠਿਆਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਖਰੀਦਦੇ ਸਮੇਂ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਉੱਲੀ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸ਼ਾਤਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੱਬੇ ਸਮੇਤ ਮਠਿਆਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਖਰ ਇਹ ਕਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੀ ਨੱਕ ਹੇਠ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁਣ ਗਾਹਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਦਰਦ ਬੇਹੱਦ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਦੁਪਾਰੂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਰੜਕ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ਾਸ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਤੋਂ ਤਰੱਤ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਪਨੀਰ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਆਖਰ ਇਹ ਆਉਂਦਾ ਕਿੱਥੋਂ ਹੈ ਇਹ ਸੁਆਲ ਵੱਡਾ ਹੈ। ?ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਮੌਕੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਮਿਲਾਵਟੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਆਣੇ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਕਮਾਈ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਧੱਕ ਕੇ ਕਮਾਈਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਰਹੇਗਾ ਆਖਰ ਇਹੀ ਸੱਚ ਹੈ।

ਬੱਚਿਓ ! ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਸਿੱਖਦੇ - ਕਰਦੇ ਰਹੋ....

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ ! ਅਸੀਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਕੋਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ 24 ਘੰਟੇ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ 6 - 7 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ 6 - 7 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲਗਭਗ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 6 - 7 ਘੰਟੇ ਨੀਂਦ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 2 ਘੰਟੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਕੰਮਾਂ ਜਿਵੇਂ: ਖਾਣਾ ਖਾਣ, ਨਹਾਉਣ, ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਆਦਿ ਲਈ ਕੱਢ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਕੋਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਗਭਗ 8 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ! ਇਹ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੋਚਣ - ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੱਧਾ ਸਮਾਂ ਭਾਵ ਕਿ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ 4 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਕਰਨ, ਨਵਾਂ ਸਿੱਖਣ, ਨਵਾਂ ਲਿਖਣ, ਨਵਾਂ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਕਲਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ, ਪੇਂਟਿੰਗ

ਕਰਨ, ਕਵਿਤਾ - ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ, ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ, ਬਾਲ - ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਸੁਚਾਰੂ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦੇ ਨਿਖਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ (ਕੇਵਲ 4 ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ) ਲਗਾਈਏ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ, ਸੁਚਾਰੂ ਤੇ ਸਾਰਥਕ ਨਤੀਜੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਵੀ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੱਚਿਓ ! ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਇਹ 4 ਘੰਟੇ, ਸਾਲ ਵਿੱਚ 1460 ਘੰਟੇ ਜਾਂ 60 ਦਿਨ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਸਾਲ ਦੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਹ 2 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਓ ਵੀ ਲਿਆ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲ, ਉੱਤਮ, ਸੁਖਾਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਲਾਹ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ / ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇੱਕ ਆਭਾਸੀ ਦੁਨੀਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ! ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ - ਦਾਦੀ, ਨਾਨਾ - ਨਾਨੀ, ਵੱਡੇ ਭੈਣ - ਭਰਾਵਾਂ ਆਦਿ ਕੋਲ ਬੈਠ - ਉੱਠ ਕੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਮੌਜ਼ 'ਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਪ੍ਰੇਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ

ਵਿਚਾਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਭਰਪੂਰ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਗਿਆਨ ਤੇ ਰੌਚਕਤਾ ਭਰਪੂਰ ਸਫ਼ਰਨਾਮਿਆਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰਪੂਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਕੇ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਬੱਚਿਓ ! ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇੱਕ - ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਪਲ ਦੀ ਸਾਰਥਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਅੱਜ ਹੀ ਕਰ ਲਓ, ਫਿਰ ਦੇਖਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਮੌਜ਼ 'ਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕਦਮਾਂ ਅੱਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ

ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਦੂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ'। ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ ! ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ, ਪਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਬਦਲਾਓ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੌਰ ਕਰੋਗੇ ਤੇ ਅਪਣਾਓਗੇ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਹੈ, "ਸਮਾਂ - ਸਮਾਂ ਸਮਰੱਥ, ਉਹੀ ਬਾਣ ਤੇ ਉਹੀ ਅਰਜਣ ਦੇ ਹੱਥ।"
ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਆਓ ! ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ - ਆਬਾਦ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਲਗਾਈਏ !

ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮਹਾਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਸਾਡੇ ਆਲੇ - ਦੁਆਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹਰ - ਭਰਾ, ਸਾਫ ਤੇ ਸੁੱਧ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਹੋਣਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ ਆਰੰਭ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਦੇਖਣ, ਸੁਣਨ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਵਾਤਾਵਰਨ

ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਫੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਤੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੰਗਲਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਗੈਰ - ਆਬਾਦ, ਬੰਜਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ @ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਈਏ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤਾਂ ਸੁੱਧ ਰਹੇਗਾ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਛੀ - ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ @ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਹੌਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਸਹੀ, ਸੁਚਾਰੂ ਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ ਤੇ ਪੰਛੀ - ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤਕ ਪ੍ਰਥੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਭੋਜਨ ਸੁਲਭ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਪੰਛੀ - ਪਰਿੰਦੇ ਖਾਸ ਤੌਰ @ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਆਦਿ ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ, ਫਸਲਾਂ ਆਦਿ ਵੱਲ ਆਉਣ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤੀ

**ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356**

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਬੇਲੋੜਾ ਉਜਾੜਾ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਆਦਿ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੰਛੀਆਂ - ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਤੇ ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋਣ ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਚਾਰ ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੈਣ ਬਸੇਰਿਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡਾ ਪਰਉਪਕਾਰ, ਪੁੰਨ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੋ ਨਿਬੜੇਗਾ। ਜੋ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਬੋਲਿਆਂ, ਬੰਜਰ ਥਾਵਾਂ, ਵਿਗਾਨ ਥਾਵਾਂ @ਤੇ ਕੁਝ ਫਲਦਾਰ ਪੌਦੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਅਤੇ ਦਿੱਖ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਬਸਤੀਆਂ ਵੱਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਆਓ ! ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਈਏ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਈਏ, ਇਸ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਈਏ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੀਏ।

ਪੇਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੱਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ

ਗੋਂਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਗੁਲਾਬੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੱਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਗਰੁੱਪ 'ਤੇ ਕਰ ਦੇਂਦੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜਿਆਦਾ ਹੀ ਲੜਾਈ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਗਰੁੱਪ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ? ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਮੈਸੇਜ ਆਇਆ, ਭੈਣ ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰ, ਅਜੇ ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਆ। ਜੀਜੇ ਨੂੰ ਛਿੱਤਰ ਫੇਰ ਕੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਪੁੱਤ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੀ ਫੁੱਲ ਵਰਗੀ ਧੀ ਮੈਂ ਕਿਸ ਲੀਚੜ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀ ਆ। ਬਣਾਉਂਦੇ ਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਪੁੱਤ। ਭੈਣ ਦਾ ਦਾ ਮੈਸੇਜ, ਜੀਜਾ ਤਾਂ ਹੋ ਈ ਕਮੀਨਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪਿਉ ਦਾ ਮੈਸੇਜ, ਤੂੰ ਪਹਿਲੀ ਬੱਸ 'ਤੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾ। ਲੈਣ ਆਉ ਤਾਂ ਸਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਬਾਂਦਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗੇ। ਭਤੀਜਾ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਜਵਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰ ਭੂਆ, ਦੋ ਚਾਰ ਡੰਡੇ ਤਾਂ ਫੁੱਫੜ ਦੇ ਮੈਂ ਵੀ ਰਸੀਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੈਸੇਜ ਵੇਖ ਕੇ ਗੁਲਾਬੇ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਹ ਉਹ ਸੱਚੀ ਹੀ ਨਾ ਪੇਕੇ ਆਣ ਵੜੇ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਸੇਜ ਕੀਤਾ, ਗੁਲਾਬੇ ਇਹ ਤਾਂ ਚੱਲਦਾ ਈ ਰਹਿੰਦਾ ਆ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਭਾਂਡੇ ਹੋਣਗੇ, ਖੜਕਣਗੇ ਈ। ਇਥੇ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਕਿਹੜਾ ਘੱਟ ਆ।
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਏ. ਆਈ. ਜੀ.
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਵੇ: ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰਾ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਫਿਲਮ

‘ਐਮਰਜੈਂਸੀ’ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਧਾਰਾ 295-ਏ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਗਨਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੰਗਨਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੰਗਨਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਗਿੱਦੜਬਾਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਵਰ੍ਹੇਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਉਦਮੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 22 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਗੀ

ਅਕਾਲੀ ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਕਸਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਖ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ‘ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸੋਧਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਵਾਅਦਾਖ਼ਿਲਾਫ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਡਿੱਪੀ ਵਿੱਲੋਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਕਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹਟਾਏ ਜਾਣ: ਹਰਸਿਮਰਤ

ਹਿਮਾਚਲ ਤੋਂ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਖਣਨ ਕਰ ਕੇ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ‘ਐਮਰਜੈਂਸੀ’ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਕਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ, ਇਸ

ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫਿਲਮ ‘ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ

ਹਨ। ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਰਸਿਮਰਤ ਨੇ ਇੱਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ, ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਕਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਹੱਥ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਖ ਮਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੰਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਮ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕਿਰਦਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਫਿਲਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਲੈਂਦੇ। ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰਸਿਮਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ।

ਪਠਾਨਕੋਟ- ਥਾਣਾ ਮਾਮੂਨ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਚੱਕੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਪਰਤਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇਸੀਬੀ ਮਸ਼ੀਨ, ਪੰਜ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀਆਂ, ਇੱਕ ਟਿੱਪਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਜ਼ਰੋ ਨੰਬਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਾਰਾਗੜ੍ਹ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਟੋਨ ਕਰੋਸਰ ਕੀੜੀ ਤੋਂ ਰੇਤੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਟਿੱਪਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ

ਸੁਜਾਨਪੁਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦੋ ਹੋਰ ਟਿੱਪਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਟਿੱਪਰ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਟਿੱਪਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਜਾਨਪੁਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਮੂਨ ਕੈਂਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਹਰਿਆਲ ਵਿਚ ਚੱਕੀ ਦਰਿਆ ਨੇੜੇ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਬਾਅਦ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਵੱਡੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਢਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਦੌਰੇ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਜੇਐੱਸਡਬਲਯੂ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਕੋਟਿੰਗ ਉਤਪਾਦਾਂ

ਸਮੇਤ 1600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੋਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇਐੱਸਡਬਲਯੂ ਸਟੀਲ ਕੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੁਖੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਹੀਆ ਅਤੇ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ 1600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ 28.17 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਸਿਫੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲੀਪ ਕੌਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਚ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਡੇਟਾ ਸੈਂਟਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏ.ਆਈ.) ਆਧਾਰਤ ਹੋਰੀਜ਼ੋਂਟਲ ਡੇਟਾ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ 1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਨ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦਾਮੋਦਰਨ ਸਤਗੋਪਨ

ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਲਾਭਾਂ, ਹੁਨਰਮੰਦ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਰਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਟਰਨਓਵਰ 48,496 ਕਰੋੜ

ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਟੌਸਾ, ਬਲਾਚੌਰ (ਐੱਸਬੀਐੱਸ ਨਗਰ) ਅਤੇ ਮੁਹਾਲੀ (ਐੱਸਏਐੱਸ ਨਗਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਨ ਫਾਰਮਾ ਬੁੱਡਿੰਗ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਇਨ-ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ, ਐੱਮ ਐਂਡ ਏ ਅਤੇ ਆਉਟ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਨੰਤ ਗੋਇਨਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ

ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਸਿੰਗਲ ਵਿੰਡੋ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਏਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਰੀ ਹੈ।

ਬਾਹਰੀ ਕੁੜੀ

ਸੰਦੀਪ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਸੀ ਜੋ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਬਿਜਲੀ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿਹਲੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭਰਜਾਈ ਸੁਭਾਅ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਸੀ ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੌਂਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬਣਦੀ ਸੀ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਦੋਵੇਂ ਆਪਸੀ ਸਲਾਹ ਮਸਵਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ। ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਵੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਛੋਟਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਸੀ ਜਦ ਵੀ ਕੋਈ ਰਿਸਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਆਖਦਾ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿੱਦ ਹੀ ਫੜ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਹੀ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ।

ਹੁਣ ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਦਾ ਪਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨਾ ਬਣਦੀ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੌਕਰੀ ਕੋਈ ਢੰਗ ਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੂਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਬਾਹਰੋਂ ਆਈ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਸੰਦੀਪ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੰਮੀ, ਜੇ ਇੱਥੇ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹਾਂ ਹੀ ਸਮਝੋ।” ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਵਿਚੋਲਣ ਨੂੰ ਖੁਲਾ ਕੇ ਗੱਲ ਬਾਤ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਕੁੜੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਸੀ ਪਰ ਸੰਦੀਪ ਨਾਲੋਂ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਖਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਗਨ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਵਿਆਹ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਨਵੀਂ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ

ਖੁਸ਼ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਨਖਰਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੈਠੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਣ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ।

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਦ ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸੰਦੀਪ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸੌਂਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਫੜਾਉਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਤੇ ਰੋਟੀ ਦੀ ਬਾਲੀ ਲੈ ਕੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਈ। ਸੌਂਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਤੇ ਬੋਲੀ, “ਮੰਮੀ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਨੀ ਵੀ ਅਕਲ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੂੰਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਾਡੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਆ ਗਏ ਹੋ, ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਊਗੀ ਆਪੇ ਆ ਕੇ ਖਾ ਲਵਾਂਗੇ।” ਨਹੋਰਾ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀ, “ਐਨੀ ਅਕਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।”

“ਨੀ ਧੀਏ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਊਗੀ, ਮੈਂ ... ਤਾਂ ਲੈ ਆਈ ਰੋਟੀ, ਨਾਲੇ ਸੰਦੀਪ ਨੂੰ ਤਾਂ ਐਸ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਆ।” ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ।

“ਮੈਂ ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਜਿੰਨਾ ਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਸਨੂੰ,” ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜੈਸਮੀਨ ਚੀਖ ਕੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲੀ।

ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਠਰ੍ਹੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, “ਜੈਸਮੀਨ, ਮੰਮੀ ਜੀ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਾਣਾ ਹੀ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਨੇ, ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਏਨੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ?”

“ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਾੜਾ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹੋ, ਸੰਦੀਪ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਬਦਮਜ਼ੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਆਈ ਡੈੱਟ ਲਾਈਕ ਇਟ..... ਯੂ..... ਟਿਪੀਕਲ ਇੰਡੀਅਨ ਹਸਬੈਂਡ.....” ਜੈਸਮੀਨ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ। ਉੱਧਰੋਂ ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਭਾਬੀ ਤੇ ਭਰਾ ਜੈਸਮੀਨ ਦੀ ਉੱਚੀ

ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਭੱਜੇ ਆਏ ਤੇ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹਿਆ।

ਸੰਦੀਪ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਗੱਲ ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਕਦਮ ਇਕੱਠੇ ਬੋਲੇ, “ਕੁਛ ਨਹੀਂ... ਕੁਛ ਨਹੀਂ।”

ਜੈਸਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਟੋਕ ਕੇ ਬੋਲੀ, “ਕੀ ਕੁਝ.... ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ.... ਇਹ ਕੋਈ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ.... ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ..... ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਨਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ..... ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਸਰ ਸੀ ਆਉਣ ਦੀ.... ਇਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਚਿੜੀਆਘਰ ਹੈ।”

ਸੰਦੀਪ ਤੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਸਹਾਰੀ ਨਾ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਾਪਰ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦਮ ਉੱਚੀ ਬੋਲਿਆ, “ਜੈਸਮੀਨ..... ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾ।”

ਜੈਸਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਟੋਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਸੰਦੀਪ ਤੇ ਉਠਾ ਕੇ, ਇਕਦਮ ਬੋਲੀ, “ਯੂ ਸੱਟ ਅੱਪ..... ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਇਸ ਚਿੜੀਆਘਰ ਵਿੱਚ.... ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਰਦਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦੀ ਹਾਂ,” ਜੈਸਮੀਨ ਫੋਨ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨੰਬਰ ਮਿਲਾਉਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਫੋਨ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫੋਨ ਖੋਹਣ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ.... ਤੇਰੀ ਐਨੀ ਹਿੰਮਤ..... ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਫੋਨ ਕਿਉਂ ਖੋਹਿਆ.....?” ਜੈਸਮੀਨ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਸੱਤਵੇਂ ਅਸਮਾਨ ਤੇ ਸੀ। ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਠੰਡਾ ਹੋ ਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, “ਜੈਸਮੀਨ... ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਕਰ।”

ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, “ਧੀਏ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਪੇਕਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦੱਸੀਦੀ ਆ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ.... ਮੈਂ

ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬੇਜਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਜੋ ਅਥਾ ਤਥਾ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਸੀ ਉਹ ਬੋਲੇ। ਜੈਸਮੀਨ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੂਟ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਚਲੀ ਗਈ।

ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਜੈਸਮੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕਰ ਕੇ, ਬਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿੱਥੇ....। ਆਖਿਰ ਉਹ ਵਾਪਸ ਵਿਦੇਸ਼ ਵੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਦੀਪ ਦਾ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਜੋ ਉਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜੈਸਮੀਨ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜਮੀਨ ਨਿਕਲ ਗਈ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਪੇਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਪਰ ਦਾਜ ਲਈ ਤੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਮਾਰਕੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢਣ, ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਰੋਜ ਦੱਬਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾ ਕੇ ਕੇਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਦੀਪ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ, ਭਰਾ, ਭਰਜਾਈ, ਭੈਣ, ਭਣੋਈਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਿਨਤਾਂ ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਸਰੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਦੋ ਸਾਲ ਕੇਸ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਦੀਪ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰੋਜ ਦਾ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਦੀਪ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਕੇ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਓ... ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਜਿੱਦ ਦੀ ਸਜਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾਜ ਦੀ ਸਜਾ ਜੇ ਨਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕਦੇ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ.....।”

ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ

ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਜੋਸੀਮੱਠ ‘ਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਫਤ ਗ੍ਰਸਤ ਖੇਤਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰਾਨੀਜਨਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੱਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਰਾਰਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਇੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਛੱਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿੰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿੰਨੇ ਅਰਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰਾ ਘਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਘਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਘਰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚੇਤੇ ਕਰਵਾ ਦੇਈਏ ਕਿ 2012 ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਖੰਡ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਇਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਦੀਆਂ ਨਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਕਾਸੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਗੱਡੀਆਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੜ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨਸਾਨ ਫੰ ?ਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਭਲਿਆ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਹੋੜ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹੋਟਲ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਬਾਦੀ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥਾਂ ਖਾਤਰ ਪਹਾੜਾਂ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਡੇ ਹੋਟਲ, ਚੌੜੀਆਂ ਸੜਕਾਂ, ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਜਮੀਨ ਧੱਸਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਾਂ ਰਿੱਸਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ‘ਚ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤਿਦਿਨ ਹਾਲਾਤ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੈਕਲੋਡਰੀਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਖਿਸਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੇਤੇ ਕਰਵਾ ਦੇਈਏ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪੜਾਈ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਉਸਾਰੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਇਹ ਗੌਰਖ ਧੰਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਸਟਾਚਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜਿੰਨਾ ਆਦਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਭਲਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੈਲਾਨੀ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਹਿਮ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਰੱਬ ਹੈ।

ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ,
ਮੋਹਾਲੀ 7888966168

ਬੇਟੀ ਦਾ ਜਨਮ

ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਦਿਨ (18 ਜਨਵਰੀ) ਬੜੀ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਕੂਟਰ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ (ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ‘ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸਾਂ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਸਬਾ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਵਿਖੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਤੁੱਲ ਇਉਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਬੂੰਦਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ! ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਵਿੰਡ-ਚੀਟਰ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ-ਮੁੱਛਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਿੱਜ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਹਫਤਾ ਕੁ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਦਿਨ/ਸਮਾਂ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਜਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਾਂ, ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰੂਮ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ‘ਡਰ’ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸਭ ਕੁਝ। ਮਨੋ-ਮਨੀਂ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ- ਬੱਚੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਆਮਦ ਬਾਰੇ। ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬੇਟਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਬੇਟੀ। ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਜਰੂਰ ਖਾਹਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁੱਖਸਾਂਦ ਨਾਲ ਨਿੱਬੜ ਜਾਵੇ, ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਆਵੇ...। ਸ਼ਾਮੀਂ ਪੰਜ ਕੁ ਵਜੇ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਰੂਮ ‘ਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਬਾਹਰ ਸਾਂ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਪੜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ- ‘ਹਮਰੀ ਕਰਉ ਹਾਥ ਦੈ ਰੱਛਾ...। ਓਧਰ ਅੰਦਰ ਪਤਨੀ ਨੇ ‘ਹਰਿਗੁਰ ਸਾਹਿਬ’ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। (ਇਹ ਗੱਲ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੱਸੀ ਸੀ)। ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਘਰੋਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਤਾਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਰੀਬ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮੀਂ ਪੰਜ ਵੱਜ ਕੇ ਸਤਵੰਜਾ ਮਿੰਟ ਤੇ ਨੰਨ੍ਹੀ ਪਰੀ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਲੱਡੀ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੇਟੀ ਤੇ ਮਾਂ

ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਜੋ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਸਨ; ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਜੋ ਨੇੜੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਪੰਜੋਲਾ ਵਿਖੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਰਾਤੀਂ ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। (ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਫੋਨ ਸੀ)। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਭਰਾ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ; ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੇ ਵੱਡੇ ਭੈਣ ਜੀ ਵੀ ਦਸ ਕੁ ਵਜੇ ਤਕ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਬੇਟੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ‘ਮੁਬਾਰਕ’ ਨਹੀਂ ਆਖਣੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਰੀਅਲ ਦੇ ਲੱਛੂਆਂ ਦਾ ਇਕ ਡੱਬਾ ਲੈ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਜੋ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦਾ, ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਵਾਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਉਦਾਸ/ਗਮਗੀਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਅਗਲੇ ਨੂੰ ‘ਵਧਾਈ’ ਦੇਣੀ ਪੈ ਹੀ ਜਾਂਦੀ।

ਮੇਰੀ ਇਕਲੋਤੀ ਬੇਟੀ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਨ, ਬਾਨ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਟੀ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਕ ਮੈਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਸਰੋਤ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਹਰ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਾਲ-ਕਵਿਤਾ ਹੋ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਜਰੂਰ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪੁਸਤਕ, ਜੋ 2009 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਬੇਟੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਾਪੇ ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ‘ਖੁਸ਼ਖਬਰ’ ਵਜੋਂ ਲੈਣਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ-ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਰੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਜੇ ਮਾਪੇ ਖੁਦ ਹੀ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਝ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਣ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ! ਇਹ ਨਹੀਂ, ਕਿ ਜੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਢੋਲ, ਡੀਜੇ ਵਜਾਈਏ, ਖੁਸ਼ਰ ਨਚਾਈਏ ਅਤੇ ਜੇ ਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ‘ਪੱਥਰ’ ਸਮਝ ਕੇ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰੀਏ!

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
ਪੋਸਟਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ, ਅਕਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਤਲਵੰਡੀ
ਸਾਬੋ-151302 (ਬਠਿੰਡਾ)
9417692015.

ਰਾਜ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ: ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਸਣੇ 11 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾਖਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 11 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਉਪ ਚੋਣ ਲਈ

ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਹਨ। ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅੱਜ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸੀ। 22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ

27 ਤੱਕ ਨਾਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਨੇ ਵਾਪਸ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਭਰੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ 27 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ 3 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਉਪੇਂਦਰ ਕੁਸ਼ਵਾਹਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਨਨ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ, ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਧੈਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਐੱਨਸੀਪੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਤਿਨ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਰੰਜਨ ਦਾਸ ਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਤੇਲੀ ਨੇ ਅਸਾਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜੌਰਜ ਕੁਰੀਅਨ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕਿਰਨ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਿਥ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਨੇ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਭਰੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਉੜੀਸਾ ਤੋਂ ਮਮਤਾ ਮੋਹੰਤਾ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਜਗਨਨਾਥ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਉੜੀਸਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਜੈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਮਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਹੰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ 'ਡੱਮੀ ਉਮੀਦਵਾਰ' ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਸੁਫਨਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ: ਕਿਰਨ ਚੌਧਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦੀ ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕਿਰਨ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਅੱਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਨ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਭਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਅੱਜ 20 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਫਨਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 45 ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹੁਣ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼: ਫਾਰਮਾ ਯੂਨਿਟ 'ਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ 13 ਹਲਾਕ

ਅਚਯੁਤਾਪੁਰਮ (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)- ਇਥੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਧਮਾਕੇ ਮਗਰੋਂ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ 13 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ 33 ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐੱਨ. ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਗਈਆਂ ਜਾਨਾਂ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਨਕਾਪੱਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਿਜਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਚਯੁਤਾਪੁਰਮ ਵਿੱਚ ਐਸਾਇੰਟੀਆ ਐਡਵਾਂਸਡ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸਵਾ

ਦੋ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, "ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਵਿੱਚ 381 ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਮਾਕਾ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਮੌਕੇ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਬਹੁਤਾ ਸਟਾਫ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਮਾਕਾ ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 33 ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀਆਂ ਛੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਫਸੇ 13 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ।

ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਮਾਮਲਾ: ਸਿੱਧਾਰਮੱਈਆ ਤੇ ਕੁਮਾਰਸਵਾਮੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ

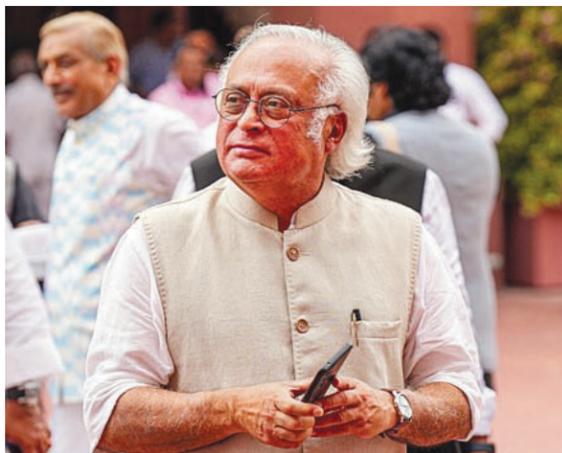
ਬੰਗਲੁਰੂ- ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਧਾਰਮੱਈਆ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਐੱਚਡੀ ਕੁਮਾਰਸਵਾਮੀ ਵਿਚਾਲੇ ਕਥਿਤ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਐੱਸਆਈਟੀ) ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਧਾਰਮੱਈਆ ਨੇ ਕੋਪਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਗਨੀਗੇਰਾ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਮਾਰਸਵਾਮੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕੋਈ ਸਬਿਤੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਜੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ

ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ (ਥਾਵਰ ਚੰਦ ਗਹਿਲੋਤ) ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਡਰਿਆ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਜ ਪੈਂਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਮਾਰਸਵਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸੌਂ ਸਿੱਧਾਰਮੱਈਆ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਡਰ ਗਿਆ ਹਾਂ।" ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਸੌਂ ਸਿੱਧਾਰਮੱਈਆ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕਾਫੀ ਹੈ।" ਐਸਆਈਟੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੌਂਪ ਕੇ ਕਥਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਮਾਰਸਵਾਮੀ ਖ਼ਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਹੈ।

ਐੱਨਡੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਪੈਰ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਈ: ਕਾਂਗਰਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਅਰਥ ਸਮਝ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਵਿੱਚ 'ਲੇਟਰਲ ਐਂਟਰੀ' ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੇ

ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ 'ਨਾਨ-ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ' ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਪੋਸਟ 'ਚ ਕਿਹਾ, "ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੱਸਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ 'ਲੋਕ ਫਤਵੇ' ਦਾ ਅਸਲੀ ਅਰਥ ਸਮਝ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਈਏਐੱਸ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਲੇਟਰਲ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਦ

ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀ ਸੱਜਰੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸਖਤ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ 'ਚ ਆਪਣੇ ਚਹੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਗਣੀ ਪਈ ਹੈ।"

ਭਾਰਤ ਬੰਦ: ਬਿਹਾਰ, ਝਾਰਖੰਡ ਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪਟਨਾ- ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਨੂੰ ਅੱਜ ਬਿਹਾਰ, ਝਾਰਖੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ। ਬੰਦ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਆਮ ਜਨਜੀਵਨ ਠੱਪ ਰਿਹਾ। ਪਟਨਾ, ਦਰਭੰਗਾ ਅਤੇ ਬੇਗੁਸਰਾਏ ਸਣੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੁਛਾੜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦੀ ਘਟਨਾ ਪਟਨਾ ਦੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲਾ ਚੌਕ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟਰ ਅਤੇ ਝੰਡੇ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਲ ਤੋਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਪਟਨਾ ਅਤੇ ਪੂਰਨੀਆ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਦਰਭੰਗਾ, ਹਾਜ਼ੀਪੁਰ, ਜਹਾਨਾਬਾਦ, ਨਵਾਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਝਾਰਖੰਡ ਅਤੇ ਉੜੀਆ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ 21 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੇਲ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਰੋਕੀ। ਦਰਭੰਗਾ ਅਤੇ ਬਕਸਰ ਵਿੱਚ ਰੇਲ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ। ਆਰਜੇਡੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੇ ਬੰਦ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਤੇ

ਸਰਕਾਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਬੰਦ ਰਹੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੇਮੰਤ ਸੋਰੇਨ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਪਲਾਪੂ ਦੌਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਂਚੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਬੀਐਡ ਦਾ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਰਹੀ। ਉੜੀਸਾ ਵਿੱਚ ਰੇਲ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੇਵਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰਹੀ। ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਰੈਲੀ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਉੱਤਰਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੰਦ ਦਾ ਕੁਝ ਅਸਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਭੀਮ ਆਰਮੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ। ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਵੰਡ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਹੈਲੋ ! ਮੈਂ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬੋਲਦਾਂ .. ਪਛਾਣਿਆ ਨੀਂ ..

(ਸਾਵਧਾਨ ! ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਨ ਕਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ)

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਧਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸੌਖੀ ਪੀ ਆਰ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਧ ਦਾ ਅਸਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ‘ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਸੀਲਾ ਵਰਤ ਕੇ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਮੋਹ ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕੁਝ ਠੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਠੱਗੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਤਰਕੀਬ ਕੱਢ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬਾਹਰਲੇ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਫੋਨ ਕਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ.. ਹੈਲੋ ! ਮੈਂ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬੋਲਦਾਂ .. ਪਛਾਣਿਆ ਨੀਂ... ਡੁੱਲ ਗਏ.. ਇਨੇ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਮਿੱਤਰ, ਜਾਨਣਵਾਲਾ ਜੋ ਕਨੇਡਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਸੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹਮੀ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਸ ਠੱਗੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਠੱਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਉਹ ਹਰ ਵਾਰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਖਰਚ ਕੇ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਹੁਣ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਸ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਾਰ ਪੈਸੇ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਭੇਜਣੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਚਾਹੋ ਪੈਸੇ ਵਰਤ ਲਿਓ ਮੈਂ 4-5 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਇੰਡੀਆ ਆਉਣਾ ਹੈ ਉਦੋਂ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜ ਦਿਓ ਮੈਂ ਅੱਜ ਹੀ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕਿਧਰੇ ਦੂਰ ਕੰਮ ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਿਓ..। ਇੱਕ ਤਾਂ ਐਨਾ ਵੱਡਾ ਭਰੋਸਾ, ਤੇ ਦੂਜੀ ਐਨੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫਟਾਫਟ ਆਪਣੀ ਬੈਂਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਓਹ ਠੱਗ ਇਸ ਬੈਂਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਖਾਤਾ ਹੋਕ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਉਸਦਾ ਏ ਟੀ ਐਮ ਨੰਬਰ, ਪਿਨ, ਪਾਸਵਰਡ, ਓ ਟੀ ਪੀ ਆਦਿ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਵੱਧ ਭੇਜੇ ਗਏ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦਾ ਆਖ ਕੇ ਵੱਧ ਵੱਧ

ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖਾਤਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਠੱਗ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ (ਤੁਹਾਡਾ ਜਾਣਕਾਰ) ਅਚਾਨਕ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਪਰ ਜਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਕੇ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਉਹ ਉਸ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਹੋਣਗੇ। ਉਸਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਛੇਤੀ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ, ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਾਟਕ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 5 ਤੋਂ 7 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਸਮਝ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦਵਾਰਾ ਫਿਰ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਹ ਵੀ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਇੱਕ ਦੀ ਇਨੇ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਪੈਸੇ

ਠੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਠੱਗ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਠੱਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਪੜਨ, ਸੁਣਨ, ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਆਮ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਠੱਗ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਠੱਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ, ਦੋਸਤਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਗੀ ਦੇ ਸਫ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ। ਆਪਣੀ ਬੈਂਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਚਾਈ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣ ਲਓ। ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ‘ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਪੜਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ.. “ਲਾਲਚ ਬੁਰੀ ਬਲਾ ਹੈ”।

ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਪਿੰਡ ਗੁਰਨੇ ਖੁਰਦ (ਮਾਨਸਾ), ਸੰਪਰਕ : 9876888177

ਜੱਗਾ ਬਾਹਰੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਡੁੱਗ ਡੁੱਗ ਕਰਦਾ ਵੱਡੇ ਗੇਟ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਆ ਕੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਮ ਹੋਣਾ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਦੋ ਕੁ ਪਟਾਕੇ ਪਵਾ ਕੇ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੂਟ ਬੂਟ ਆਈਆਂ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਸਿਰ ਤੋਂ ਵਾਲ ਲਾਈਨਾਂ ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਕਟਵਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਸਾਰ ਮਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। “ਨੀ, ਮਾਂ ਸਦਕੇ... ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਆ ਗਿਆ ਕਾਲਜੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ? ਪੁੱਤ ਕੀ ਪੀਣਾ.... ਲੱਸੀ ਜਾਂ ਦੁੱਧ?”

“ਮੈਂ ਨੀ ਕੁਛ ਪੀਣਾ, ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਆ, ਕੀ ਬਣਾਇਆ ਬੀਬੀ?”

“ਪੁੱਤ ਕੱਦੂ ਪਾ ਕੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਲ ਬਣਾਈ ਆ, ਬਾਲੀਓ ਸਵਾਦ ਆ..... ਨਾਲੇ ਘਰ ਦੀ ਕੱਢੀ ਮੱਖਣੀ ਆ, ਨਾਲ ਗੰਢਾ ਤੇ ਅੰਬ ਦਾ ਅਚਾਰ ਆ।”

“ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਆ ਬੀਬੀ..... ਇਹੀ ਕੁਛ ਖਾਂਦੇ ਐਡਾ ਹੋ ਗਿਆ..... ਕਦੇ ਕੁਛ ਹੋਰ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਰੋ।”

“ਮਾਂ ਵਾਰੀ... ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਇਆ... ਘਰ ਦੇ ਤੋੜੇ ਨਰਮ ਨਰਮ ਕੱਦੂ ਤੇ ਤੋਰੀਆਂ ਪਈਆਂ, ਤੂੰ ਆਖੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਦਿੰਨੀ ਆ ਪੁੱਤ।”

“ਬੱਸ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਕਦੇ ਆਹ ਤੋਰੀਆਂ ਕੱਦੂਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਓ.....। ਬੀਬੀ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਕੱਦੂਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਕੌੜਿਆਂ ਜਿਹਿਆਂ ਵਰਗੀ ਸਬਜੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ, ਬੜੀਓ ਸਵਾਦ ਹੁੰਦੀ ਆ.....” ਕਹਿਕੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਵੜਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬੀਬੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਪੁੱਤ ਓਹਨੂੰ ਤਾਂ ਟੈਮ ਲੱਗੂ।”

“ਚੱਲ ਫੇਰ ਕੱਦੂ ਆਲ ਦਾਲ ਨਾਲ ਈ ਦੇ ਦੇ”, (ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਜੱਗਾ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

(ਕੁਛ ਯਾਦ ਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)

“ਹਾਂ ਸੱਚ ਬੀਬੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਉਣਾ ਫੱਨ ਕਰਨ। ਐਵੇਂ ਆਹ ਦੇਸੀ ਜਿਹੇ ਬਣ ਕੇ ਨਾ ਘੁੰਮੀ ਜਾਇਓ... ਹਾਂ ਸੱਚ ਬੀਬੀ.... ਰੋਟੀ ਬਹੁਤੀਓ ਸਵਾਦ ਸੀ।” ਕਹਿਕੇ ਹੱਸ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਂ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

“ਪੁੱਤ, ਕਲੋਲਾਂ ਕਰਦਾਂ... ਆਪਾਂ ਦੇਸੀ ਆ ਤਾਂ ਦੇਸੀ ਹੀ ਰਹਿਣਾ, ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਮੈਂ ਵਲੈਤਣ ਬੋੜ੍ਹਾ ਬਣਜ਼ੂਗੀ।” ਕਹਿਕੇ ਜੱਗੇ ਦੀ ਬੀਬੀ ਹੱਸ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

(ਘੰਟੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰੋਂ ਬਾਪੂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਮੋਢੇ ‘ਤੇ ਕੱਚੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਜਾਮਾ ਪੈਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਗੋਲ ਮਟੋਲ ਕਰਕੇ ਗੋਡਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਤੱਕ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪੈਰ ਨੰਗੇ ਗਾਰੇ ਨਾਲ ਗਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਤੱਕ ਲਿਬੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹਾ ਦੇਖ ਕੇ ਜੱਗੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੋਇਆ)

“ਆ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਸੇਰ..... ਕਿੱਥੇ ਆ ਮੇਰਾ ਪੜ੍ਹਾਕੂ ਪੁੱਤ....? ਦੀਹਦਾ ਨੂੰ.....?”

“ਜੀ ਉਹ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਈ ਆਖਤਾ ਓਹਨੂੰ ਅਰਾਮ ਕਰ ਲਾ..... ਜਵਾਕ ਦਿਮਾਗ ਖਪਾ ਕੇ ਆਇਆ..... ਖਸਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਕਿਹੜਾ ਸੌਖੀਆਂ ਨੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ.....” ਜੱਗੇ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ।

“ਆਹੋ ਆਹੋ..... ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੂਹਰਿਓ ਆਖੋ ਤਰਫਦਾਰੀ ਕਰਦੀ ਐਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਓਹਨੂੰ ਹੁਣੇ ਖੇਤਾਂ ਚ ਵੱਟਾਂ ਪਾਉਣ ਭੇਜਣ ਲੱਗਿਆਂ..... ਜਿੰਨਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਓਨਾ ਈ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪਿਆਰਾ..... ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਸਿੱਟਿਆ ਹੋਇਆ।” ਬਾਪੂ ਬੋਲਿਆ।

“ਚੰਗਾ ਹੁਣ ਬਹੁਤੀ ਵਕਾਲਤ ਨਾ ਦੜ੍ਹਾ ਜੱਗੇ ਦੇ

ਬਾਪੂ ਦਾ ਮੁੜ੍ਹਕਾ

ਬਾਪੂ, ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਾ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ...।” (ਰੋਟੀ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਜੱਗੇ ਦੀ ਮਾਂ)।

(ਬਾਪੂ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚਲੇ ਔਲੂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੜਬੀ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਕੇ ਹੱਥ, ਮੂੰਹ ਤੇ ਪੈਰ ਧੋਂਦਾ ਹੈ)

ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਡਾਹੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਬਾਪੂ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੱਗੇ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਪੀੜ੍ਹੀ ਡਾਹ ਕੇ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੱਖੀ ਨਾਲ ਝੱਲ ਮਾਰਦੀ ਹੋਈ ਜੱਗੇ ਦੀ ਮਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਜੱਗੇ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਬਾਪੂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਦੋ ਦਿਨ ਮੋਟਰ ਤੇ ਹੀ ਸੌਂ ਜਾਊ। ਜਵਾਕ ਇੱਥੇ ਆਪਣਾ ਅਰਾਮਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹੱਸਣ ਖੇਡਣ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਾਮ ਨੂੰ ਜੱਗੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਕਾਰਾਂ ਭਰ ਕੇ ਆ ਗਏ। ਜੱਗੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਖਾਤਰਦਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਗਰਮ ਪਕੌੜੇ ਆਪ ਕੱਢ ਕੇ ਖਵਾਏ, ਨਾਲ ਚਾਹ ਵੀ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ। ਜੱਗੇ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੋੜ ਤੋਂ ਗਰਮ ਗਰਮ ਜਲੇਬੀਆਂ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਖਵਾਈਆਂ। ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਉਹ ਸਹਿਰੀ ਮਾਹੌਲ ਵਾਲੇ ਜਵਾਕ ਸਨ, ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਮ ਨੂੰ ਜੱਗੇ ਦੀ ਬੀਬੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਪੁੱਤ, ਤੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਤੇ ਘੁਮਾ

ਫਿਰਾ ਲਿਆ, ਗਰਮੀ ਬਹੁਤ ਆ ਜਦ ਤੱਕ ਮੈਂ ਥੋਡੇ ਸਭ ਲਈ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਆਂ।” (ਜੱਗਾ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਤੇ ਘੁਮਾਉਣ ਚਲਿਆ ਗਿਆ)

ਸਾਰੇ ਮੁੰਡੇ ਟਿਊਬਵੱਲ ਤੇ ਬਣੇ ਔਲੂ ਵਿੱਚ ਨਹਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂਜੇ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੱਗੇ ਦਾ ਬਾਪੂ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਮੁੜ੍ਹਕਾ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨੱਕਾ ਦੂਜੇ ਖੇਤ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਕਹੀ ਲੈ ਕੇ ਮੋਟਰ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੋਟਰ ਕੋਲ ਲਾਈ ਬਗੀਚੀ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਹਿਰਨ ਕੁੜੀ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਦੇਣੇ ਗਾਕ ਮਾਰਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗੀ, “ਜਗਮੀਤ, ਯਹ ਤੁਮਾਰੇ ਨੌਕਰ ਕੋ ਬਿਲਕੁਲ ਤਮੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਮ ਗਾਰਡਨ ਮੇਂ ਇਨਜੁਆਏ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਯਹ ਇਧਰ ਇਤਨੇ ਗੰਦੇ ਪਸੀਨੇ ਕੀ ਬਦਬੂ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨ ਕਰ ਘੁੰਮ ਰਹਾ ਹੈ। ਯਾਰ... ਤੁਮ ਲੋਗ ਇਨ ਕੋ ਬੋੜੀ ਅਕਲ ਦੇ, ਸਵਾਈ ਕਾ ਬਿਲਕੁਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ ਯਹ ਲੋਗ।”

ਜੱਗਾ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਬਾਰੇ ਆਖੀ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕਾਲਜਾ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਹੀ ਬੋਲਿਆ, “ਏ ਸੋਨੀਆ! ਇਹ ਸਾਡਾ ਨੌਕਰ ਨਹੀਂ, ਆਹ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਐ.... ਜਿਹੜੇ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਖਾਣੇ ਟੋਬਲਾਂ ਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਓ, ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਐਸੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਉੱਗ ਕੇ

ਪਹੁੰਚਦੇ ਆ ਬੋਡੇ ਤੱਕ।”

“ਜਗਮੀਤ ਤੁਮ ਕਿਆ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ, ਮੁਝੇ ਤੋ ਕੁਛ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹਾ।” ਉਹ ਕੁੜੀ ਬੋਲੀ।

“ਸੋਨੀਆ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਹਨ, ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਫਸਲਾਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨਾ ਮੁੜ੍ਹਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ।”

“ਓ, ਸੋਰੀ.... ਜਗਮੀਤ.... ਮੇਰੇ ਸੇ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ। (ਜੱਗੇ ਦੇ ਬਾਪੂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ) ਅੰਕਲ ਜੀ ਸੋਰੀ, ਮੈਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗਲਤ ਬੋਲ ਦੀਆ।”

“ਕੋਈ ਨਾ ਪੁੱਤਰਾ.... ਅਸੀਂ ਨੀ ਗੁੱਸਾ ਕਰਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਪਿੰਡ ਆ ਕੇ ਈ ਪਤਾ ਲੱਗੂ। ਤੇਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਦੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਤਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਡਰ ਪਾਲੀ ਬੈਠਾ ਸੀ ਕਿ ਆਹ ਫੈਸਨ ਜਿਹੇ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਜਾਂਦਾ ਕਿਤੇ ਮੇਰਾ ਮੁੰਡਾ ਹੱਥਾਂ ਚੋਂ ਤਾਂ ਨੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।”

ਕਹਿਕੇ ਜੱਗੇ ਦਾ ਬਾਪੂ ਅੰਦਰੋਂ ਉੱਠੀ ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਠਹਾਕਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜੱਗੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਹੱਸਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਜੱਗਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਬਾਪੂ, ਆ ਸੂਟ ਬੂਟ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਈ ਐਸਾ ਕਰਦਾਂ..... ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖ, ਤੇਰੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਦੀ ਖੁਸਬੋਈ ਨਾਲ ਮਹਿਕਾਂ ਮਾਰਦਾ।” ਦੋਵੇਂ ਬਾਪੂ ਬੇਟਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੱਫੀ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ... 9988901324

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਵੇਖੀ ਹੈ ਸੁੰਨੇ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਲੱਗੀ ਨਕਲੀ ਸਬੀਲ ?

ਪਿਆਸੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਓਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੁੱਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜੁਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਠੰਢੇ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਬੀਲਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਮ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਪਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਮਿੱਠਾ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੜੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜ ਦੀ ਆੜ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਗਲਤ ਅਨੁਸਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁੰਨੇ ਰਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਕਲੀ ਸਬੀਲਾਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਟੱਬ, ਇੱਕ-ਦੋ ਜੱਗ ਅਤੇ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਗਲਾਸ ਰੱਖ ਕੇ, ਅੱਧ ਮਿੱਠਾ, ਕੋਸਾ ਜਿਹਾ ਪਾਣੀ ਤਿਆਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਰਾਹਗੀਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਜੋਰ ਲਾ ਕੇ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਫੜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲੇ ਰਾਹਗੀਰ ਨੇ ਮਸਾਂ ਅੱਧਾ ਗਲਾਸ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਰਬਤ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਖੰਡ, ਬਰਫ ਆਦਿ ਮੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਜਾਓ ਭਾਵ ਦੋ-ਚਾਰ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਜਾਓ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਮ ਤੱਕ ਸਬੀਲ ਚਲਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਗਰਮੀ ਦਾ ਝੰਬਿਆ ਰਾਹਗੀਰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਰੁੱਕ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 100-200 ਦੇ ਕੇ ਉਥੋਂ ਖਿਸਕਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰਬਤ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਖਦਸਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਕਾ ਵੇਖ ਕੇ ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਕਲੀ ਸਬੀਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੁੰਨੇ ਰਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਬੀਲ ਉਤੇ ਸੀਮਤ ਜਿਹਾ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਥੇ 2-3 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੀਲਾਂ ਤੇ ਰੁਕਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਬਸੀ? ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲੀ ਸਬੀਲ ਬਾਰੇ ਘੋਖ ਪੜਤਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਬੀਲ ਦੀ ਮਹਾਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗਲਤ ਅਨੁਸਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਘਟੀਆ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਤਹਿਤ ਬਦਨਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਗਰਮੀ ਦਾ ਝੰਬਿਆ ਰਾਹਗੀਰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਰੁੱਕ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 100-200 ਦੇ ਕੇ ਉਥੋਂ ਖਿਸਕਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰਬਤ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਖਦਸਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਕਾ ਵੇਖ ਕੇ ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਕਲੀ ਸਬੀਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੁੰਨੇ ਰਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਬੀਲ ਉਤੇ ਸੀਮਤ ਜਿਹਾ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਥੇ 2-3 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੀਲਾਂ ਤੇ ਰੁਕਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਬਸੀ? ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲੀ ਸਬੀਲ ਬਾਰੇ ਘੋਖ ਪੜਤਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਬੀਲ ਦੀ ਮਹਾਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗਲਤ ਅਨੁਸਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਘਟੀਆ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਤਹਿਤ ਬਦਨਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

ON DOUBLE
OCCUPANCY
\$3120
PER PERSON

EXPLORE ITALY WITH US

8 DAYS TOUR

Discover, Experience, and Cherish Memories That Last a Lifetime!

INCLUSIONS

- LUXURY 07 NIGHTS ACCOMODATION
- ALL BREAKFAST AND DINNER INCLUDED
- PRIVATE LUXURY TRANSPORT THROUGHOUT THE TRIP
- PRIVATE GUIDED TOURS
- WATER AND SOFTDRINKS DURING TRAVEL
- PRIVATE AIRPORT TRANSFER

CITIES

- MILAN
- VERONA
- VENICE
- FLORENCE
- PISA
- ROME
- LAKE COMO

**ADVENTURE
AWAITS!**

☎ 516-216-4433 / 516-690-1257

✉ msmiglani22@gmail.com

🏠 22 W Marie St, Hicksville,
NY 11801

ਯੁੱਗ ਔਰਤਾਂ ਦਾ

ਸੰਪਾਦਕ - ਰਵਨਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਰਾਵੀ
ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ - ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ - ਹਰਸਰਜਣੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ
ਕੀਮਤ - 250 ਸਫ਼ੇ - 151
ਸੰਪਰਕ - 82830- 66125
ਮੁੱਖ ਬੰਧ

ਪੁਸਤਕ - ਯੁੱਗ ਔਰਤਾਂ ਦਾ, ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ
ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ- ਅਜਿਹੀ ਰਚਨਾ,
ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਦਿਲ ਖਿੱਚਵੇਂ
ਢੰਗ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਰਚਨਾ
ਕਵਿਤਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ।
ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਰਪਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ
ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੀ
ਰਹੀ ਹੈ, ਹਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਔਰਤਾਂ ਇਸਦਾ
ਅਪਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿਚ
ਦੱਬੀ - ਕੁਚਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ
ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ
ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ
ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੇ
ਬਹੁਤ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ
ਹੈ। ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ
ਇਸਨੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ
ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਲਿਖੋ, ਉਸਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ
ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਸ ਲੇਖਕ ਜਾਂ
ਲੇਖਿਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ
ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਸਵੈ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ
ਕਿਤਾਬ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਈ ਲੇਖਿਕਾਵਾਂ ਵੀ ਸੋਸ਼ਲ
ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਉਣ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਪੱਕ ਰਚਨਾਕਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਹਥਲੀ ਕਿਤਾਬ ਯੁੱਗ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨ
ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸੋਸ਼ਲ
ਮੀਡੀਆ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀਆਂ 25
ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਹੈ।
ਮੈਡਮ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਵੀ
ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਇਹ ਪੁਸਤਕ
ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਵਧੀਆ
ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ
ਹੈ, ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਹੈ,
ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਹੀ ਰਚਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਰੂਪ ਦੇਣ
ਵਿਚ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ
ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ
ਲਈ ਹੁਣ ਮਰਦਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ
ਹਨ।

ਯੁੱਗ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ 25
ਲੇਖਿਕਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ

ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ- ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ
ਭਾਗ। ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿਚ 16 ਕਵਿਤਾਰੀਆਂ
ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਨ - ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸਹੋਤਾ,
ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਭੋਗਪੁਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੰਗਲ,
ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਆਸਟੋਲੀਆ,
ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਸ਼ੀ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਨਿਰਮ
ਜੋਸਨ, ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਵਿਤਾ, ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ
ਬਾਜਵਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰ. ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ,
ਬਾਜਵਾ ਸਿਮਰਤ ਪਵਨ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੈਣੀ,
ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਰਚਾ ਅਤੇ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਿੰਕੀ।
ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿਚ ਅਜੈ ਸ਼ਰਮਾ, ਇੰਜੀ.
ਮਿੱਠਤਮੀਰ ਕੌਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸਹੋਤਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ
ਕੌਰ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੈਤੋ,
ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ ਗਾਗਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ.
ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰ. ਕੰਵਲਜੀਤ
ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅੰਬਾਲਵੀ, ਰਵਨਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ
ਰਾਵੀ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਕੰਗ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਗਰਚਾ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿਚ ਖੂਬਸੂਰਤ
ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ, ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਪ੍ਰਤੀ
ਜੱਦੋਜਹਿਦ, ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ
ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿੱਠੀ-ਮਿੱਠੀ ਫੁਹਾਰ ਹੈ। ਪਿਤਾ
ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸਹੋਤਾ ਦੀ ਰਚਨਾ
@ਪਿਤਾ@ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ -
ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸੀਨੇ 'ਤੇ ਸਹਾਰ ਲੈਂਦਾ ਏ,
ਘਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਨਜ਼ਰੀ ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ। ਕਰਦਾ ਏ
ਕੰਮ ਠੱਕ ਰਿੰਕ ਦੋਸਤੋ,
ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਦੋਸਤੋ।
ਭਰੂਣ ਗੱਤਿਆ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਭੋਗਪੁਰ
ਨੇ ਇਕ ਧੀ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ -
ਮੈਂ ਅਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਬਣਾ ਦੇਂਦੀ,
ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਤਾਰੇ ਸਜਾ ਦੇਂਦੀ।
ਟੋਹ ਲਈਆਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ,
ਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿਲ ਸਜਾ ਦਿੰਦੀ।

ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਬੇਬਸੀ ਦਾ ਮਾਰਮਿਕ ਚਿਤਰਨ
ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੰਗਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ
@ਆਸ ਦਾ ਸੂਰਜ@ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੈ -
ਬਾਬੂ ਜੀ ਨਾ ਮਾਂ ਹੈ ਜੋ ਰੋਟੀ ਖਵਾਵੇ,
ਪਿਓ ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਦਾ ਸੁਬਾਹ ਹੀ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਵੇ।
ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਦੋਵੇਂ ਅੱਜ ਸੱਚੀਂ ਭੁੱਖੇ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭੀਖ ਨਾ ਮੰਗੀਏ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁੱਤੇ।
ਇਕ ਬਿਰਹਨ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਗਗਨਦੀਪ
ਕੌਰ ਨੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹਾਲ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ
ਹੈ -

ਮੁੱਕੀ ਨਹੀਂ ਉਡੀਕ ਭਾਵੇਂ ਮੁੱਕ ਚੁੱਲੀ ਰਾਤ,
ਭਰੀ ਜਾਵੇ ਮੈਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਾਵੇਂ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਬਾਤ,
ਤੱਕ ਤੈਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਨਿਹਾਲ ਸੱਜਣਾ,
ਬੜਾ ਮਾੜਾ ਹੈ ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ ਸੱਜਣਾ।
ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਆਸਟੋਲੀਆ ਦੀ ਰਚਨਾ ਰਬਾਬ ਤੋਂ
ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਤੱਕ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਣਮੱਤੇ ਵਿਰਸੇ
ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ -

ਅਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਿਵ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ,
ਨਾ ਹੀ ਪਾਸ਼ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ,
ਅਸੀਂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਆਦਿ ਤੋਂ,
ਜੁਗਾਦਿ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ।
ਬਹੁਤੇ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਔਰਤ ਦੇ ਹੰਝੂ ਉਸਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ
ਵਿਚਾਰ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ -
ਕੀਮਤ ਜਾਣਦੇ ਨਾ, ਜੋ ਔਰਤ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ,
ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੋਂ ਉਹ ਅਨਪੜ੍ਹ ਗਵਾਰ ਹੁੰਦੇ।
ਜੇ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੇ ਔਰਤ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚੋਂ,
ਗਵਾ ਕੇ ਇੱਜ਼ਤ ਖੱਜਲ ਖ਼ਵਾਰ ਹੁੰਦੇ।
ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਉਂਦੀ
ਹੋਈ ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ @ਸਮਾਂ@ ਵਿਚ
ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ -
ਖੌਰੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਉਹ ਰਾਕਸ਼
ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਜੋ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ,
ਇਕ ਪਲ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ,
ਜਾਨ ਖੋਹਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

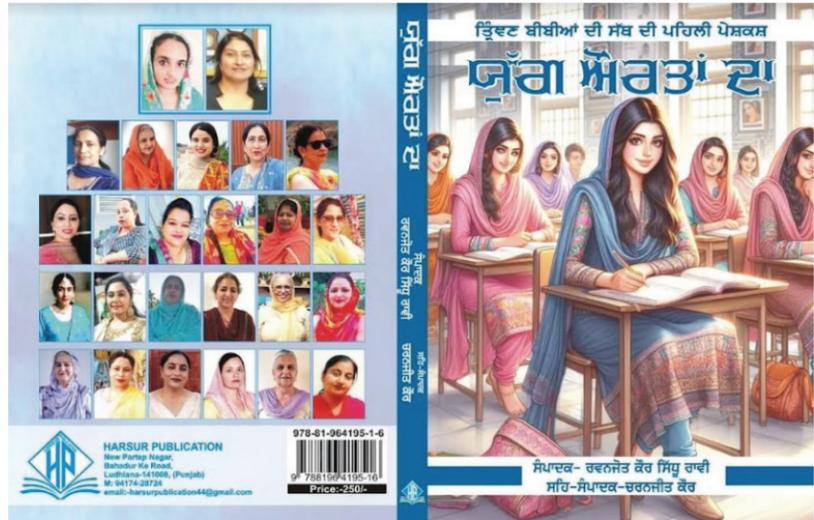
ਨਾਰੀ ਹੁਣ ਅਥਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਉਸਦੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ
ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਨਿਰਮ ਜੋਸਨ ਮਰਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ -
ਤੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿਉਂ ਲਗਦਾ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੀ ਹਾਂ,
ਤੇਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਮਾਰੀ ਹਾਂ।
ਸ਼ਬਰ ਸ਼ਕਰ, ਹਲੀਮੀ ਅੰਦੁਲ ਕਰੀਮ ਸ਼ਦਾ ਮੈਂ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖੁਰਾਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ - 9873054130

ਗਿਰਾਵਟ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਆਪਣੀ
ਕਵਿਤਾ ਬੰਟੀ ਪੰਜਾਬਣ ਵਿਚ ਲਿਖਦੀ ਹੈ -
ਤੂੰ ਚਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਚਿੱਤਰ ਹੈ,
ਤੇਰੀ ਸੋਚ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ,
ਤੂੰ ਹੀ ਜੱਗ ਦੀ ਆਨ ਕੁੜੇ,
ਤੈੱਥੋਂ ਵਾਰੀ ਜਹਾਨ ਕੁੜੇ,
ਤੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਕੁੜੇ,
ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਮਾਣ ਕੁੜੇ।

ਅਸੀਂ ਧੀਆਂ ਖਾਲਸ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ
ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ
ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੰਦੀ ਲਿਖਦੀ ਹੈ -
ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀਏ ਹੀਰ ਨਾ ਵਾਰਿਸ ਦੀ,
ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਚੰਡੀ ਏ।
ਕੀ ਕਰਨਾ ਉਸ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ,
ਜੋ ਲਾਉਂਦੀ ਜਿਸਮ ਦੀ ਮੰਡੀ ਏ।
ਉੱਥੇ ਹੱਕ-ਸੱਕ ਲਈ ਖੜ੍ਹ ਜਾਈਏ,
ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਦੀ ਨਾ ਅੱਕਾਤ ਹੁੰਦੀ।
ਅੱਜ ਦੀ ਔਰਤ ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ, ਸ਼ੇਰਨੀ ਬਣ
ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ
ਕਵਿਤਾ @ਔਰਤ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਰਨੀ@ ਵਿਚ ਇਉਂ
ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ -

ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ,
ਉਹ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਖੰਫਨਾਕ ਸ਼ੇਰਨੀਆਂ।
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ੇਰਨੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਹਾੜ ਸੁਣ,
ਲੁਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਖੰਫਨਾਕ ਭੇੜੀਏ।
ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਕੌਰ ਸ਼ਬਦ ਉੱਤੇ ਮਾਣ

ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ
ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ
ਕੌਰ ਵਿਚ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗੇ
ਕੌਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ -
ਕੌਰ ਜੀ ਹੁਣ ਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਓ ਲਾਜ,
ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾ ਮਿਟਾਉਣਾ ਕੌਰ ਦਾ ਤਾਜ।
ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਜਾਉਣਾ ਸੋਹਣਾ ਸਮਾਜ,
ਭੁੱਲਿਓ ਨਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ,
ਰੱਖਣਾ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕੌਰ ਜੀ।
ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਵਿਚ ਕਤਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧੀ ਦੇ
ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜਵਾ ਸਿਮਰਤ ਪਵਨ ਨੇ
ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ @ਕੁੱਖ ਦੀ ਅਵਾਜ਼@ ਵਿਚ
ਬੜੇ ਕਰੁਣਾਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ -

ਮਨ ਵਿਚ ਆਸਾ ਬਹੁਤ ਜਗਾਉਂਦੀ ਰਹੀ,
ਮਾਂ ਤੇਰੀ ਧੀ ਤੇਰੀ ਕੁੱਖ ਵਿਚ,
ਤੇਰਾ ਦੁੱਖ ਦੇਖ ਕੇ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ।
ਹਾਏ ਮੋਰਿਆ ਰੱਬ ਕਿਸ ਕਦਰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ,
ਕੁੱਖ ਨੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਕਬਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਗਈ।
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ ਟੱਪਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਸੈਣੀ ਨੇ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ -
ਬਾਗੀਂ ਅੰਬੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਨੇ,
ਵੇ ਮੁੜ ਆ ਘਰ ਢੋਲਣਾ,
ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਨੇ।
ਵੇ ਰੋਗ ਲਾ ਗਿਓਂ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ,
ਸੁਰਖੀ ਗੁਲਾਬੀ ਬੁੱਲੀਆਂ ਨੂੰ,
ਝੋਰਾ ਖਾ ਗਿਆ ਲੋਹੜੇ ਦਾ।
ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਰੂਪ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ
ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਰਚਾ ਨਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਪਸਾਰ
ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ -
ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਰੂਪ,
ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇ,
ਮਾਂ, ਭੈਣ, ਧੀ ਤੇ ਨੂੰਹ ਹੈ ਔਰਤ,
ਸੱਸ, ਨਣਦ, ਭਰਜਾਈ ਹੈ ਔਰਤ।
ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹਨ, ਵਿਸ਼ੇ
ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਫੂਹ
ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ।

ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿਚ ਲੇਖ, ਕਹਾਣੀ, ਕਹਾਣੀ
ਨੁਮਾ ਲੇਖ, ਜੀਵਨੀ ਆਦਿ ਵਿਧਾਵਾਂ ਹਨ।
ਔਰਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਅਜੈ ਸ਼ਰਮਾ
ਨੇ ਭੂਆ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਔਰਤ ਆਪ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹਿ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ
ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਨਾਇਨਸਾਫੀ
ਕਦੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਸ਼ੁੱਭ - ਅਸ਼ੁੱਭ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਖੂਬਸੂਰਤ
ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ
ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਣ
ਵਾਲੀ ਵਿਧਵਾ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ
ਕਦੀ ਵੀ ਅਸ਼ੁੱਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ
ਮਿੱਠਤਮੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ
ਤਿੱਝਣਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵੱਖ - ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ
ਛੂਹਿਆ ਹੈ। ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸਹੋਤਾ ਨੇ
ਹੋਣਹਾਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਰਾਹੀਂ ਇਹ
ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ
ਉਸਦੀ ਤਾਕਤ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ @ਜਨਮਦਾਤੀ@ ਕਹਾਣੀ
ਵਿਚ ਮਰਦ ਦੀ ਕਰੂਰਤਾ ਦਾ ਸਿਖਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ
ਹੈ। ਸੀਬੋ ਭੂਆ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ
ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ
ਨਾਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ
ਦਲੇਰੀ ਵਿਖਾਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦੂਸਰੇ ਲੇਖ

ਵਿਚ ਕਿਰਨਜੀਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ
ਆਪਣੀ ਮਾਂ - ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ
ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ
ਛੋਟੀਆਂ - ਛੋਟੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਤਲਖ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ
ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ ਗਾਗਾ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਦਾ ਸਫਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਦੇ ਵੱਖ - ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ
ਹੋਏ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਾਓ ਨੂੰ
ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ @ ਯੁੱਗ
ਔਰਤਾਂ ਦਾ@ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਇਸਤਰੀਆਂ
ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ
ਹੈ। ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਨੇ

@ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ
ਧਰਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।
@ਚੰਡੀ@ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਲੇਖਕਾ ਪਰਮਜੀਤ
ਕੌਰ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ
ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਪਲ ਰਹੀ ਧੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
ਚੰਡੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੀ ਵਿਖਾਈ ਹੈ।
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵਿੱਚੋਂ
ਇਸਤਰੀ ਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼@ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ
ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੇ
ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਗੌਰਵਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅੰਬਾਲਵੀ
ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਹ ਖੂਬਸੂਰਤ
ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਤਾਇਆ ਹੋਇਆ
ਬੱਚਾ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਲਿਆਕਤ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣਾ
ਨਾਂ ਠੀਕ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਡਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਰਵਨਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ
ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸੋਸ਼ਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ
ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਸਵਾਲ
ਉਠਾਏ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਜੁਟ ਹੋ ਕੇ
ਇਸ ਸੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ
ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਵੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੋਵੇਂ ਲੇਖ ਵੀ
ਔਰਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦਸਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੂੰ ਧਰਤੀ
ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਚਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵਨੀ ਲੇਖ ਵਿਚ
ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਕੰਗ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ
ਗਾਥਾ ਰਾਹੀਂ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ
ਅਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਧੀਆ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ
ਹੈ। ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਰਚਾ ਨੇ @ਕਿੱਤਾਕਾਰ
ਔਰਤਾਂ@ ਲੇਖ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ
ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਦਮੀ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਕਿਤਾਬ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਭ ਰਚਨਾਵਾਂ
(ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ) ਵਧੀਆ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ
ਕੁਝ ਕੁ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼
ਹੈ। ਕੁਝ ਰਚਨਾਵਾਂ ਤਾਂ ਏਨੀਆਂ ਵਧੀਆ ਹਨ
ਕਿ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪਰਪੱਕ ਲੇਖਕਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ। ਮੈਂ ਸਭ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਯੁੱਗ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ
ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਇਸ ਦਾ ਤਹਿ
ਦਿਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਮਨ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ

- ਬਾਬੂ ਜੀ! ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਨਾਓਗੇ ?
- ਨਹੀਂ! ਦੱਸ, ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ?
- ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਚੱਪਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ! ਇਸ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਇਸਨੂੰ ਗੰਢ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਅੱਗੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗੀ! ਫਿਰ ਨਵੀਂ ਲੈ ਲੈਣੀ! ਮੈਂ ਗੰਢ
ਨਹੀਂ ਸਕਾਂਗਾ!
- ਹੈਂ! ਚੱਪਲ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਐ ? ਬਸ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਤਾਂ ਠੀਕ ਕਰਨੀ ਹੈ!
- ਇਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਬਾਬੂ ਜੀ! ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਥੋੜੇ-ਥੋੜੇ ਟਾਂਕੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ
ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਅਟਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਲੈ ਲੈਣਾ,
ਬਾਬੂ ਜੀ! ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ! ਹੁਣ ਇਹਦੀ ਲਾਈਫ਼
ਨਹੀਂ ਬਚੀ।
- ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ! ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਕੰਮ ਹੀ ਕਿੰਨਾ
ਬਚਿਆ ਹੈ ?
- ਹਾਂ ਬਾਬੂ ਜੀ! ਕੰਮ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੈਡੀਮੇਡ ਜੁੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੱਪਲਾਂ ਨੇ ਖੋਹ
ਲਿਆ। ਹੁਣ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ! ਲੋਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ
ਜੁੱਤੀਆਂ ਪਾਲਿਸ਼ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਏਥੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ
ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਬਹਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ! ਹੋਰ ਤਾਂ ਕੀ
ਹੈ! ਕੰਮ ਹੁਣ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ?

- ਫਿਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- ਬੇਟਾ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਗਿਆ। ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ! ਬੱਸ,
ਉਸਦਾ ਹੀ ਸਹਾਰਾ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਬਾਬੂ ਜੀ ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਦਿਨ ਕਿਵੇਂ ਬਿਤਾਉਂਦੇ
ਹੋ ?
- ਬਿਲਕੁਲ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ! ਕੁਝ ਏਥੇ ਬੈਠ ਕੇ, ਕੁਝ ਓਥੇ ਬਹਿ ਕੇ! ਬਸ ਦਿਨ ਬੀਤ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ!
- ਕਿਵੇਂ ?
- ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰ ਕੇ, ਗੰਢਾਂ ਲਾਉਂਦਿਆਂ, ਕਦੇ ਦੁੱਖ ਦੀ, ਕਦੇ ਸੁੱਖ ਦੀ!
- ਲਓ, ਬਾਬੂ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਚੱਪਲ ਤਿਆਰ ਹੈ!
- ਠੀਕ ਹੈ। ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਹੋਏ ?
- ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਹ ਪੈਸੇ ?
ਬਾਬੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਆਪਣੀ ਚੱਪਲ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ
ਦੇਖ ਕੇ!
ਮੂਲ : ਕਮਲੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ, 1034 ਬੀ, ਅਰਬਨ ਐਸਟੇਟ 2, ਹਿਸਾਰ-
125005 (ਹਰਿਆਣਾ) 9416047075.
ਅਨੁ : ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ-
151302 (ਬਠਿੰਡਾ) 9417692015.

ਰੱਬ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ

ਦੀਦ ਤੇਰੀ ਦੇ ਦਰਸ ਲਈ,
ਸਾਡੇ ਨੈਣ ਹੋਏ ਪਏ ਸਨ ਪਿਆਸੇ,
ਚਿਹਰੇ ਮੁਜਰਾ ਜਿਹੇ ਗਏ ਸਨ
ਬੁੱਲੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਡ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਸੇ

ਜਿਵੇਂ ਜਿੰਦ ਸਾਡੀ ਵਿਚੋਂ .....
ਕੋਈ, ਰੂਹ ਨੂੰ ਕੱਢਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ !

ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ !!

ਰਾਤੀ ਆਏ ਜਦ ਸੁਪਨਿਆਂ 'ਚ
ਗੱਲਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਮਿੱਠੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪਤਾਸੇ

ਕਾਂ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, ਆਣ ਬਨੇਰੇ ਤੇ
ਧਰਮ ਨਾਲ, ਓਹ ਸਾਨੂੰ ਮੇਰ ਵਾਂਗੂ ਜਾਪੇ

ਹੋਈ ਅੱਜ ਮਨ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ
ਜਿਵੇਂ ਰੱਬ ਨੇ ਨੇੜੇ ਖੜ ਕੇ ਸੁਣ ਲਈ ਹੋਵੇ

ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ.... ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ

ਚਾਹਤ ਦਿਲ 'ਚ ਹੋਣੀ ਜਰੂਰੀ ਏ
ਉਂਜ ਦੁਸਮਣ ਵੀ ਚੇਤੇ... ਬਥੇਰੇ ਕਰਦੇ

ਸਾਡੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀ ਸੀ,
ਤੁਸੀਂ ਪਲਟ ਪੰਨੇ ਅਗਾਂਹ ਸੀ ਕਰ ਗਏ,

ਰੁਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਗ-ਹਿਜਰਾਂ ਦੇ ਲਗ ਜਾਂਦੇ,
ਜਦ ਯਕੀਨ ਨੂੰ ਸੱਕ 'ਚ ਬਦਲ ਲਿਆ ਹੋਵੇ

ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ.... ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ,

ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਤਕਦੀਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵਣ
ਤਸਵੀਰਾਂ 'ਚ ਹੱਸ ਹੱਸ ਨਾਲ ਬਥੇਰੇ ਖੜਦੇ

ਯਾਦਾਂ ਓਦੋਂ ਬਣ ਜਾਣ ਸਜਾਵਾਂ ਨੇ
ਜਦ ਆਪਣੇ ਰਕੀਬਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਜਾਣ ਚੜ੍ਹਦੇ

ਰਾਹ, ਕਿੱਥੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਜੀ? ਦਰੀ ਦੇ
ਮੰਜੀ 'ਲ ਉਹੀ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਹਿਸ ਖਤਮ ਹੋਵੇ

ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ.... ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ,
ਦੀਪ ਰੱਤੀ

ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਦਲਿਤ

ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਨੇਤਾ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਬੋਲੀ।
ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ, ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਜਤਾਣ ਬੋਲੀ।
“ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਰਾਂਗੇ ਹਾਲਤ”
ਹੋਰ ਕਈ ਲਾਰੇ ਲਾਣ ਬੋਲੀ।
ਪੰਜ ਸੌ ਦੇ ਚਾਰ ਨੋਟ ਦਿੰਦੇ
ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਜਾਣ ਬੋਲੀ।
ਵੋਟਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਆਣ ਲਈ
ਘਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਲਿਆਣ ਬੋਲੀ।
ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਪਿੱਛੋਂ ਮੰਦਰ ਜਾ ਕੇ
ਜਿੱਤ ਲਈ ਨੱਕ ਘਸਾਣ ਬੋਲੀ।
ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿੱਤ ਕੇ
ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਢੋਲ ਵਜਾਣ ਬੋਲੀ।
ਦਾਣੇ ਤੇ ਦਾਲਾਂ ਮੁਫਤ ਦੇ ਕੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਲੜ ਬਣਾਣ ਬੋਲੀ।
ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਨਾਲ
ਦਲਿਤ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਰਹਿ ਜਾਣ ਬੋਲੀ।
ਆਪਣੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖ
ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਨੇਤਾ ਮੁਸਕਾਣ ਬੋਲੀ।
ਆਪ ਹੀ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਣਾ ਪੈਣਾ
ਕਿਸੇ ਆਣਾ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਣ ਬੋਲੀ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਪੁੱਛ ਕਦੇ ਆ ਕੇ

ਪੁੱਛ ਕਦੇ ਆ ਕੇ ਸਾਡਾ ਹਾਲ ਭਰਾਵਾ,
ਕਿੱਝ ਮਿਲੇ ਸਾਨੂੰ ਰੋਟੀ, ਦਾਲ ਭਰਾਵਾ।
ਇਸ ਵਾਰੀ ਇਹ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ,
ਏਦਾਂ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਹਰ ਸਾਲ ਭਰਾਵਾ।
ਖਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੀ ਜ਼ੋਰਾਵਰ,
ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਸਾਡਾ ਥਾਲ ਭਰਾਵਾ।
ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਲੈ ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਸਾਡੇ ਨਾ ਬਹਿ ਕੇ,
ਕੱਲਾ ਬਹਿ ਕੇ ਉਮਰ ਨਾ ਗਾਲ ਭਰਾਵਾ।
ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਘਰ ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਏਦਾਂ,
ਕੱਢੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੱਖਣ ਚੋਂ ਵਾਲ ਭਰਾਵਾ।
ਗ਼ਮ ਦੇ ਅੰਗਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨੂੰ ਆਈਦਾ,
ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਬੱਚਣਾ ਪੱਲੇ ਦਿਲ ਜਾਲ ਭਰਾਵਾ।
ਆ ਦੋਵੇਂ ਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਈਏ ਭੇਦ-ਭੁਲਾ,
ਫੁੱਟ ਪਾਉਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਕੇ ਚਾਲ ਭਰਾਵਾ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਠੋਕੇ ਜੱਫੀ ਦਿਵਸ

ਦੀਨ ਧਰਮ ਨਾ ਰਹੀ ਔਕਾਤ ਕੋਈ,
ਘੁਲ ਆਕੜਾਂ ਮਿਆਰ ਕਿਰਦਾਰ ਗਏ।
ਠੋਕਣੀ ਤਾਲੀ ਸੀ ਗਏ ਠੋਕ ਜੱਫੀ,
ਪਾ ਦੁਸਮਣੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਏ।

ਪੀਤੇ ਸੂਪ ਸੀ 'ਕੱਠਿਆਂ' ਬਹਿ ਕਦੇ,
'ਕੱਠੇ' ਪਿੱਛੇ 'ਚ ਬਣ ਸੀ ਗਾਰ ਗਏ।
ਜਹਿਰ ਉਗਲੀ ਮਿਹਣਿਉਂ ਹੋ ਮਿਹਣੀ
ਲੜਦੇ ਲੀੜਿਉਂ ਸੀ ਹੋ ਬਾਹਰ ਗਏ।

ਹੱਸਦੇ ਵੱਸਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਵੰਡੀਆਂ,
ਗੁੱਸਾ ਆਪਣਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਠਾਰ ਗਏ।
ਧੋਬੇਬਾਜ ਹੀ ਨਿੱਕਲੇ ਮਲਾਹ ਦੋਵੇਂ,
ਡੱਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਪਾਰ ਗਏ।

ਹੋ ਆਪ ਤਾਂ ਗਏ ਘਿਓ ਖਿਚੜੀ,
ਕਰ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਗਏ।
ਅੰਦਰ ਖਾਤੇ ਵਿੱਛੋਂ ਰਲ ਗਿਆ 'ਤੇ,
ਕੀ 'ਭਗਤ' ਰਹਿ ਇਤਬਾਰ ਗਏ।

ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
001-604-751-1113

ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੂਰਜ

ਆਸਮਾਨ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸੂਰਜ
ਨੂੰਰਾ ਦੂਰ ਭਜਾਵੇ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਪਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ
ਆਪਣੇ, ਆਪਣੇ ਕੰਮੀਂ ਲਾਵੇ।
ਅੰਗਰਾਂ ਹੱਥ, ਮੂੰਹ ਧੋ ਕੇ
ਰਸੋਈਆਂ ਵਿੱਚ ਡਟ ਜਾਵਣ।
ਆਪਣੇ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ
ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਵਣ।
ਬੱਚੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ, ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ
ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਜਾਵਣ।
ਕੁੱਝ ਬੰਦੇ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਲਈ
ਚੌਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹ ਜਾਵਣ।
ਤੇ ਕੁੱਝ ਸਕੂਟਰ, ਕਾਰਾਂ ਲੈ ਕੇ
ਦਫਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਜਾਵਣ।
ਉਹ ਮਿਲਿਆ ਕੰਮ ਕਰਕੇ
ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਵਣ।
ਕਾਮੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ
ਧਨ ਕਮਾ ਕੇ ਲਿਆਵਣ।
ਦਫਤਰਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਮਹੀਨੇ ਪਿੱਛੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲਿਆਵਣ।
ਇਸ ਧਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ
ਰੋਟੀਆਂ ਪੱਕਣ ਲੱਗ ਜਾਵਣ।
ਸੱਚਮੁੱਚ ਜੇ ਸੂਰਜ ਨਾ ਚੜ੍ਹੇ
ਲੋਕੀਂ ਭੁੱਖੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵਣ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਮਰ ਵੇਲ ਵਾਂਗ ਹੈ,
ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲ ਕੇ
ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਈ ਜਾਵੇ।
ਜਦ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੈ,
ਤਾਂ ਫਿਰ ਖਤਮ ਕਿੱਦਾਂ ਹੋਵੇ ?
ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ
ਸਭ ਦਾਅਵੇ ਝੂਠ ਨੇ।
ਇਹ ਤਾਂ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ
ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੱਧੀ ਜਾਵੇ
ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ
ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ
ਉੱਚੀ, ਉੱਚੀ ਹੱਸੀ ਜਾਵੇ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਕਵਿਤਾ

ਵਿਰਸਾ ਸੰਭਾਲ ਲਉ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬੀਉ
ਢੋਲੇ, ਮਾਗੀਏ, ਟੱਪੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਗਾਉਂਦੇ
ਨਹੀਂ,
ਭੰਗੜੇ 'ਚ ਬੰਨ੍ਹ, ਬੰਨ੍ਹ ਟੋਲੀਆਂ ਵੀ ਆਉਂਦੇ
ਨਹੀਂ।
ਚੌੜੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਤੇ ਗੁੰਦਵੇਂ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਉਂ
ਦਿਸਦੇ,
ਨਸ਼ੇ ਕਰਕੇ ਵਿਹਲੇ ਤੁਸੀਂ ਗਲੀਆਂ 'ਚ
ਫਿਰਦੇ।
ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਕਟਵਾ ਕੇ ਏਦਾਂ ਲੱਗਦੇ,
ਜਿੱਦਾਂ ਜਿੰਨ ਬਾਹਰੋਂ ਕਿਤਿਉਂ ਆ ਗਏ।
ਕੰਮ ਤੁਹਾਥੋਂ ਹੁੰਦਾ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ,
ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੁਸੀਂ ਸੀਰੀਆਂ
ਹਵਾਲੇ।
ਲੈ ਲਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਈ,
ਬਗੈਰ ਕੰਮ ਕੀਤਿਆਂ ਇਹ ਲਹਿਣਾ ਕਦ
ਬਈ।
ਬੱਚੇ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾ ਲਏ,
ਘਰਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣੋ ਵੀ ਹਟਾ ਲਏ।
ਗੈਂਗ ਵਾਰ ਕਰਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ,
ਨਫਰਤ ਦੇ ਕੰਡੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਖਿਲਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹੋ ਕੱਠੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬਈ,
ਕਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਹੁੰਦੇ ਨਾ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ
ਬਈ।
ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ ਤੇ ਜਪੋ ਨਾਮ ਬਈ,
ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰੋ ਬਦਨਾਮ ਬਈ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਪੀਆਂ

ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਵਣ ਪੀਆਂ,
ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੁਸਕਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਹਰ ਕੰਮ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਵਟਾ ਕੇ,
ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਛਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਪਿੱਪਲਾਂ ਥੱਲੇ ਰੋਣਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇ,
ਜਦ ਪੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਗੁੱਟਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਲਚ ਤੋਂ,
ਸੋਹਣੀਆਂ ਰੱਖੜੀਆਂ ਸਜਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪੜ੍ਹ, ਲਿਖ ਕੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਰਸਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਚੰਗੇ, ਚੰਗੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਲੱਗ ਕੇ,
ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਸਜੇ ਹੋਏ ਪੇਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ,
ਸਹੁਰਾ ਘਰ ਸਜਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਪੇਕੇ ਘਰ ਜੇ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ,
ਪੇਕੇ ਘਰ ਝੱਟ ਆਵਣ ਪੀਆਂ।
ਪੁੱਤ ਵੰਡਾਵਣ ਖੇਤ ਤੇ ਦੌਲਤ,
ਪਰ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਾਵਣ ਪੀਆਂ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਮੈਂ ਰੁੱਖ ਬੋਲਦਾਂ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ।
ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਹਰੀ - ਭਰੀ ਹੈ,
ਪੌਦਾ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਾਇਆ।

ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ,
ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਢੋਲ ਵਜਾਇਆ।
ਪੌਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਓ,
ਬਸ ਫੋਟੋਆਂ ਵਿੱਚ ਜਤਾਇਆ।

ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ,
ਰੁੱਖ ਲਾਕੇ ਜਿੰਨਾਂ ਫਰਜ਼ ਨਭਾਇਆ।
ਹਨੇਰੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸਾਂ,
ਚੱਕ ਕੇ ਆਰੇ ਵਿੱਚ ਚਿਰਾਇਆ।

ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਹਰਾ ਹੋ ਗਿਆ,
ਓ ਅਸਾਂ ਇੰਨਾ ਜਸਨ ਮਨਾਇਆ।
ਛਾਂ ਤਾਂ ਗਗਨ ਸਿਆਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਭਾਲੋਂ,
ਪਰ ਬੰਦਿਆ ਬੂਟਾ ਇੱਕ ਨਾ ਲਾਇਆ।

ਕਿਸੇ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗੂ ਅੱਜ,
ਪਿਆ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਮਲਾਇਆ।
ਨਾ ਰੁੱਖ ਤੇ ਨਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲਦਾ,
ਓ ਪੰਛੀਆਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ।

ਕਿਸਨੂੰ ਆਖਾਂ ਪਾਣੀ ਪਾ ਦੇ,
ਅੱਜ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਰੰਗ ਵਟਾਇਆ।
ਮੈਂ ਦਿੰਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ,
ਅੱਜ ਸਭ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਲਾਭ ਲਾਇਆ।

ਛੱਡ ਦੇ ਖਹਿੜਾ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ,
ਕਿਉਂ ਹੈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਇਆ।
ਓ ਉਮਰ ਤੇਰੀ ਸੌਂ ਟੱਪ ਜਾਣੀ,
ਜੇ ਸਾਈਕਲ ਅੱਜ ਭਜਾਇਆ।

ਮੈਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾਕੇ ਸਾੜ ਦਿੰਦੇ ਨੇ,
ਅੱਜ ਐਸਾ ਭਾਣਾ ਬਣ ਆਇਆ।
ਤੈਂ ਐਸੀ ਬੰਦਿਆਂ ਮੌਤ ਹੈ ਮਰਨਾ,
ਜੇ ਨਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਚਾਇਆ।
ਗਗਨ ਫੂਲ
ਸੰਪ: 75289-03512

ਰਲ ਕੇ ਰਹੋ

ਉਸ ਸੱਸ ਨੇ ਮਾਂ ਕੀ ਬਣਨਾ
ਜੋ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਤਾਈ ਜਾਵੇ।
ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੰਮ ਉਹ ਕਰਕੇ ਹਟੇ
ਉਸ ਦੇ ਐਵੇਂ ਨੁਕਸ ਗਿਣਾਈ ਜਾਵੇ।
ਉਸ ਨੂੰਹ ਨੇ ਧੀ ਕੀ ਬਣਨਾ
ਜੋ ਸੱਸ ਨੂੰ ਖੁੰਝੇ ਲਾਈ ਜਾਵੇ।
ਆਪ ਖਾਵੇ ਪਰੋਂ ਬਣਾ ਕੇ
ਸੱਸ ਨੂੰ ਸੁੱਕੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖੁਆਈ ਜਾਵੇ।
ਉਸ ਧੀ ਨੇ ਚੰਗੀ ਨੂੰਹ ਕੀ ਬਣਨਾ
ਜੋ ਪੇਕਿਆਂ 'ਚ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁਟਾਈ ਜਾਵੇ।
ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਦਾਗ ਲਾ ਕੇ
ਆਪਣੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ।
ਉਸ ਨਾਰ ਨੇ ਚੰਗੀ ਪਤਨੀ ਕੀ ਬਣਨਾ
ਜੋ ਪਤੀ ਨੂੰ ਖਰੀਆਂ, ਖੋਟੀਆਂ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇ।
ਆਪ ਰਹੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵੇਲੇ
ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇ।
ਉਸ ਨੇਤਾ ਨੇ ਚੰਗਾ ਨੇਤਾ ਕੀ ਬਣਨਾ
ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛੁਪਾਈ ਜਾਵੇ।
ਪਹਿਲਾਂ ਲੜਾਈ ਕਰਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ
ਫੇਰ ਰਲ ਕੇ ਰਹੋ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇ।

ਸਦਾ ਸਚਾਈ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿਓ

ਸੱਚ ਦੀ ਤਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੀ ਹਿੱਸੇ ਆਵੇ,
ਝੂਠ ਦੀ ਹੈ ਖੱਟੀ ਖਾਵੇ ਦੁਨੀਆਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਐ।
ਸੱਚ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ ਸੂਲੀ ਤੇ ਜਿਉਂ ਝੂਟਣਾ ਹੈ,
ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਦੀ ਸਦਾ ਚੜ੍ਹੀ ਰਹੇ ਖੁਮਾਰੀ ਐ।
ਗੱਲ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਕਰਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਇਥੇ,
ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਇਹ ਤਾਹੀਓਂ ਦੁਖਿਆਰੀ ਐ।
ਆਖਿਰ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਚਾਈ ਦੀ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਦਾ,
ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਵੇਦਾਂ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਉਚਾਰੀ ਐ।
ਸ਼ੇਰ ਜਿਹਾ ਜਿਗਰਾ ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੱਚ ਲਈ ਭਾਰੀ ਐ।
ਦੱਦਾਹੂਰ ਵਾਲਾ ਕਰੋ ਸਦਾ ਸੱਚ ਤੇ ਅਭਿੰਗ ਰਹੀਏ,
ਚੱਲ ਜਾਵੇ ਸੀਨੇ ਉੱਤੇ ਭਾਵੇਂ ਵੀਰੇ ਆਰੀ ਐ।
ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾਂ ਦੱਦਾਹੂਰ
ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
95691-49556

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 267

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

23 AUGUST TO 29 AUGUST, 2024

A Sumit Arya & Maryam Khan Production

Destination Shaadi, Pines Manor, Riverview Ballroom, Saroj Studios, White Wave Events & Muznab Weddings Present

DULHAN EXPO

SOUTH ASIAN
Bridal Shows
FALL 2024

Plan Your Wedding or Any Event in One Day

- 60+ EVENT PLANNING BOOTHS PER EXPO
- 15-20 JEWELRY & FASHION SHOPPING BOOTHS
- 3 DESIGNER FASHION SHOWS PER EXPO
- 5 LIVE MUSIC & DANCE SHOWCASES
- \$10,000 RAFFLES + \$50,000+ COUPONS
- FREE MEGA FOOD TASTING [CATERING SAMPLING]

NORTH JERSEY

SUN DAY 12-6 PM
Sep. 22 2024

@ **RIVERVIEW BALLROOM**

700 Palisadium Dr, Cliffside Park NJ 07010

DULHAN EXPO + DESTINATION SHAADI 2-IN-1

EDISON NJ

TUES DAY 3-9 PM
Nov. 5 2024

@ **PINES MANOR**

2085 Lincoln Hwy, Edison NJ 08817

ELECTION DAY (AFTER-WORK)

INTERNATIONAL WHATSAPP
+1.732.595.6096

Register Now for Free Entry Passes:

DULHANEXPO.COM 732.754.1894

For Booths/Stalls Call/Text **Sumit Arya:**

DulhanExpo provides it's Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience. Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them. Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them. We will be taking all Precautions related to Communicable Diseases and Following the Guidelines by the CDC, WHO, and the Government. Vendors and Attendees are to adhere to then applicable large gathering guidelines. DulhanExpo, it's Vendors & the Venues are not to be held responsible for a Rare Possibility of any type of Infection or Health Issues. Due to some restrictions some of the amenities may not be deliverable as announced.

FREE ADMISSION

**FREE PARKING, FREE FOOD-CAKE-COFFEE TASTING
FREE PHOTOS, T-SHIRTS, GOODIE BAGS & RAFFLES**

PHOTO COURTESY:

of
RAJANI GUPTA
DESIGNER

R. Abhishek Sharma
PHOTOGRAPHY